

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 22:
Forslag til lov om ophævelse af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. samt om ændring af udlændingeloven og forskellige skateloove. (Ophævelse af jugoslaverloven).

Af integrationsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 2/10 2002. Første behandling 10/10 2002. Betænkning 26/11 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Karen J. Klint (S):

Jeg synes, vi har tilbragt mange timer i salen i dag og også diskuteret nogle meget vigtige emner. Men når jeg tager ordet her, skyldes det, at på baggrund af den almindelige samfundsdebat synes jeg, det er vigtigt at understrege, at der i dette lovforslag om ophævelse af jugoslaverloven er mange positive tilkendegivelser om, at når folk skal returnere til deres hjemegn, skal det ske på en anstændig måde. Det synes jeg måske var meget passende at få understreget lige her og nu.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:
Forslag til folketingsbeslutning om aktindsigt og offentlighed i EU.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/10 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

27) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om regler for lobbyister i EU.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/10 2002).

28) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om øget demokrati i EU's komiteer.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/10 2002).

29) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om, at Den Europæiske Unions embedsmænd ikke må udføre lobbyarbejde for at ændre den danske regerings synspunkter.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/10 2002).

30) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 13:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af åbenhed i den fælles beslutningsprocedure mellem Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/10 2002).

31) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om alternative videnskabelige vurderinger i EU.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 9/10 2002).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Europaministeren (Bertel Haarder):

Regeringen kan ikke støtte de seks beslutningsforslag, for de rammer skævt i forhold til, hvordan sagerne står i EU.

Der er kommet nye og klart forbedrede regler om åbne debatter i EU, der er kommet en aktindsigtsforordning, der er kommet en ny og bedre aftale om komiteernes arbejde, der er kommet en ny hvidbog om bedre regeringsførel-

se, der er taget hul på at skabe et nyt system for videnskabelig rådgivning af høj kvalitet, og også i konventet om EU's fremtid tegner der sig en generel enighed om yderligere åbenhed.

Sidste år blev der efter bl.a. dansk pres vedtaget en ny forordning om øget aktindsigt i EU. Den gælder for alle borgere, for alle dokumenter, også ESDP-dokumenter, altså dokumenter i forsvarsdimensionen, og dokumenter fra tredjemand.

Forpligtelsen til aktindsigt omfatter også EU's komiteer, som jeg vil omtale senere. Der er adgang til aktindsigt i dokumenter fra komiteer efter de samme betingelser, som gælder for Kommissionen. Kommissionen har eksempelvis fået pålagt at oprette et register til offentliggørelse af samtlige dokumenter, som oversendes til Europa-Parlamentet, hvilket er helt afgørende for den enkelte borgers mulighed for at søge aktindsigt.

Aktindsigt er altså blevet reglen og afslag på aktindsigt undtagelsen. Institutionerne skal i hvert enkelt tilfælde begrunde afslag ud fra en konkret vurdering af det enkelte dokument, og mange af forordningens undtagelsesbestemmelser gør sig i øvrigt også gældende i den offentlighedslov, som er gældende for den danske forvaltning.

Danmark arbejder for en liberal udmøntning af forordningen. Det er navnlig vigtigt, at der gives udtømmende begrundelser for afslag, og endvidere må ombudsmandens vurderinger tillægges stor vægt.

Jeg synes, den praksis, der nu tegner sig, er relativt opmuntrende. I enkelte sager havde Danmark gerne set, at man var gået videre; det gjaldt også, da forordningen blev handlet på plads. Men retningen er klar: den går i retning af større åbenhed.

I Sevilla blev det besluttet, at når Rådet lovgiver, skal der indføres åbne drøftelser i Rådet i henhold til proceduren for fælles beslutningstagning. Der er nu en åben debat, når Kommissionen fremlægger de vigtigste nye forslag, der var desuden åben debat i forbindelse med afstemningen, og dermed er rytmen i Rådets lovgivende arbejde kommet tættere på proceduren i de nationale parlamenter.

Kl. 15.30

Vi har tilmed overopfyldt, hvad der blev aftalt i Sevilla i det råd, jeg selv er formand for, nemlig Rådet for indre anliggender. Der har vi haft to åbne debatter om lovgivningen, hvor der

ikke har været tale om fælles beslutningstagning.

Vi har haft åbne debatter om sager vedrørende fødevarer, landbrug, miljø, det indre marked og som nævnt retlige og indre anliggender. Det nye system har fungeret i praksis; borgerne kan følge forhandlingerne; alle kan se, hvad deres ministre har ment om forskellige forslag. Ikke mindst under de afsluttende forhandlinger har vi kunnet følge forhandlingens forløb på tæt hold. Det er noget nyt. Vi har fået afmystificeret EU som et system, hvor beslutningerne træffes bag lukkede døre. Der er således tale om et væsentligt skridt i retning af åbenhed.

Hvad angår spørgsmålet om den uformelle procedure under den fælles beslutningsprocedure, vil jeg henvise til udenrigsministerens samråd i Europaudvalget den 26. september. Lad mig gentage, at ministeren naturligvis er interesseret i at have parlamentarisk dækning i alle sager. Det gælder også, når Rådet og Europa-Parlamentet forhandler om sager i fælles beslutningstagning.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at regeringens repræsentant i konventet, Henning Christophersen, arbejder aktivt for at fremme denne prioritet, altså åbenheden. Traktatens regler om åbenhed bør yderligere forstærkes og præciseres, og de ting, som der nu er enighed om, kunne i et vist omfang med fordel traktatfæstes.

EU's beslutningsprocedurer skal naturligvis være åbne for alle, der ønsker information, eller som selv vil bidrage med forslag og synspunkter. Forslag om at registrere aktører, som repræsenterer den ene eller anden holdning, er nok unødigt kompliceret. Det er vel i sidste ende heller ikke den bedste afspejling af grundlæggende demokratiske principper, hvis man gør det på den måde. Man kan spørge, om det ville være i overensstemmelse med foreningsfriheden.

Det drejer sig om at give alle aktører mulighed for at komme til orde og bidrage til debatten på lige vilkår. Det skal være argumentet og ikke visitkortet, der er afgørende. Det er grundlæggende politikernes, Rådets og Kommissionens ansvar at sikre, at de enkelte særinteresser ikke får større indflydelse, end de bør have. Politikerne må stå til regnskab for, hvilke råd de lytter til. Sådan skal det være i et demokrati.

Kommissionen har en lang tradition for at gennemføre høringer af eksterne parter i forbindelse med formuleringen af gennemførelsen af sine politikker. Disse høringer omfatter et bredt spektrum af eksterne parter, herunder virksom-

heder og organisationer samt hel- og halvoffentlige institutioner i medlemslandene.

Kommissionens hvidbog om nye styreformer i EU lægger op til forbedringer på dette punkt. Sigtet er at skabe en mere åben beslutningsproces og inddrage flere borgere i udformningen og gennemførelsen af EU's politikker. Der tilstræbes bl.a. en stærkere hørings- og dialogkultur og flere og bredere høringer. Det skal ske tidligere i processen, og det skal gælde alle dele af Kommissionen. I dag kan man f.eks. finde alle høringsvar om Kommissionens nye bioteknologi-strategi på internettet. Det er et eksempel til efterfølgelse.

Kommissionen har som opfølgning på hvidbogen fremlagt mere konkrete forslag om høringer, herunder en adfærdskodeks for høringer i forbindelse med fremlæggelsen af handlingsplanen for bedre lovgivning, som blev præsenteret den 5. juni i år, og som jeg i øvrigt skal drøfte med Parlamentet i morgen. Den danske regering støtter, at der fastlægges klare kriterier for, hvornår en organisation er formelt berettiget til at blive hørt om et nyt forslag. Alle skal kunne bidrage.

Jeg giver forslagsstillerne ret i, at EU-embedsmændenes primære opgave er at forvalte EU's politikker, men regeringen skønner det ikke hensigtsmæssigt at sætte grænser for deres kontakt og deres dialog med offentligheden eller med andre aktører. I globaliseringens tidsalder er det nu engang sådan, at den danske regering hverken kan eller vil forbyde internationale aktører at tage direkte kontakt til samarbejdspartnere her i landet. Sådan er den moderne verden indrettet.

Jeg har fuld tiltro til, at vi i Danmark har et embedsmandskorps og nogle erhvervsorganisationer, som forstår professionelt at håndtere internationale henvendelser og også fra medarbejdere i Europa-Kommissionen. Igen er det åbenheden, der er afgørende.

Med hensyn til demokratiet i komiteerne, altså beslutningsforslag nr. B 10, vil jeg sige, at der i en række tilfælde er betydelige fordele ved, at Rådets og Parlamentets arbejde kan koncentrerres om spørgsmål af politisk karakter, mens spørgsmål om teknisk og administrativ udmøntning afhandles i komiteer. Sådan er det jo altså også i Danmark med lovgivning og bemyndigelser og cirkulærer og bekendtgørelser.

Kl. 15.35

Konsekvenserne af, at hvert enkelt land – sådan som forslagsstillerne ønsker – skulle kunne

indbringe enhver givet komité-sag for Rådet, vil være uoverskuelige. Det ville overbebyrde Rådets dagsorden og være særinteressernes sejr over hensynet til helheden. EU-systemet ville blive uoverskueligt, hvis alle de tekniske og forvaltningsmæssige beslutninger skulle tages af lovgiverne selv. Det kunne vi jo heller ikke drømme om her i Tinget.

Komiteernes rolle er at hjælpe med at fjerne de tekniske detaljer fra den politiske proces, sådan at der kan fokuseres på det politiske indhold. Hvert medlemslands repræsentation i komiteerne sikrer, at de tekniske og administrative forskrifter kan fastsættes under hensyntagen til medlemslandenes specifikke forhold. Det betyder ikke, at komitéprocedurer ikke er vigtige. Derfor forelægger den danske regering komité-sager for Folketingets Europaudvalg.

Et arbejdsvilkår er de til tider korte frister, som forslagsstillerne nævner. Dem må vi forsøge at leve med, og jeg synes også, det går nogenlunde.

I bemærkningerne til forslaget nævnes 1999-afgørelsens ændringer af komitologisystemet. Det var en betydelig forbedring og en forenkling af komitésystemet, der blev opnået med denne afgørelse i 1999. Her blev der bl.a. opnået følgende: Reduktion af antallet af komitéprocedurer fra 5 til 3, retningslinjer for komiteernes arbejde og sagsområder, en standardforretningsorden for komiteerne.

Komiteerne fik vanskeligere ved at komme igennem med forslag under den såkaldte forskriftsprocedure. Rådet fik dermed mulighed for at forkaste alle Kommissionens forslag efter forskriftsproceduren med kvalificeret flertal. Der blev indført et retligt krav om regelmæssig underretning af Europa-Parlamentet, ligesom Parlamentet skal have tilsendt bl.a. dagsordener fra udvalgenes møder, afstemningsresultater og mødeprotokoller samt lister over de myndigheder og organer, som de personer, der repræsenterer medlemsstaterne, kommer fra.

Åbenheden i komiteerne er blevet forbedret. Kommissionens regler for aktindsigt dækker også komiteerne. Der er offentlige lister over alle komiteer i EF-Tidende.

Man er nu i gang med at implementere 1999-afgørelsen i komiteerne, sådan at der hersker et klart og gennemsigtigt system for komiteernes procedure. Danmark presser på for, at denne gennemførelse snarest muligt bliver tilendebragt, og det sker sandsynligvis til foråret under det græske formandskab.

Ændringer og forenklinger af komitésystemet diskuteres også i konventet. Regeringens repræsentant har foreslået en yderligere forenkling af regler og procedurer for komitésystemet. De danske kriterier i denne proces er gennemsigthed og enkelhed.

Jeg kan således ikke godkende den meget negative udlægning af resultatet af forhandlingerne om den særlige Lamfalussyrapports anbefalinger. Vedtagelsen af denne lovgivning om de finansielle markeder er tværtimod et godt eksempel på, at en effektiv reguleringsprocedure er nødvendig for at følge med i en sektor, der udvikler sig så hurtigt, som værdipapirmarkerne gør det. Det er til gavn for alle, især for brugerne.

Til sidst til forslaget om de videnskabelige vurderinger. De videnskabelige høringer i forbindelse med konkrete lovforslag gennemføres i dag gennem høring af de videnskabelige komiteer. Med nedsættelsen af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet har Kommissionen taget hul på en proces, der generelt skal reformere strukturen af de eksisterende komiteer inden for forbrugersundhed og levnedsmiddelsikkerhed.

I systemet under Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet vil der blive nedsat en videnskabelig komité med otte underliggende ekspertpaneler. Ekspertpanelerne vil bestå af uafhængige videnskabelige eksperter, der afgiver udtalelser på foranledning af Kommissionen, men derudover vil panelerne kunne afgive resultater på egen foranledning eller efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller en medlemsstat. De nærmere gennemførelsesbestemmelser vil blive fastsat af Kommissionen.

Der er set med regeringens øjne tale om et vigtigt skridt også på dette punkt i retning af at sikre rådgivning af høj kvalitet på dette vigtige område. Dertil kommer, at det naturligt fortsat står en medlemsstat frit for at indhente andre vurderinger. Hvis en medlemsstat er utilfreds med en ekspertvurdering, som Kommissionen har indhentet, så kan medlemsstaten selv lade udarbejde en alternativ ekspertvurdering og præsentere resultatet i den relevante komité.

Kl. 15.40

Jeg vil gerne undskylde over for formanden, at jeg talte så længe, men det var seks beslutningsforslag, jeg skulle dække, og jeg synes, jeg skylder forslagsstillerne et grundigt svar.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg kan gøre opmærksom på, at ministeren faktisk har en halv time endnu (*munterhed*), men vi går videre i talerrækken.

Charlotte Antonsen (V):

Vi skal nu diskutere en scribe forslag om EU's funktion. Det ser ud, som om det er et forsøg på fra Enhedslisten at sikre større åbenhed og demokrati, så man kan jo sige, at formålet jo for så vidt er tiltalende, selv om Enhedslisten måske ikke, sådan som man normalt regner med, har de bedste tanker om at få EU til at fungere så godt som muligt. Men nu vil jeg forsøge at forholde mig til de seks forslag.

Det første forslag vedrører aktindsigt og offentlighed i EU. Det er jo fuldstændig afgørende for et demokrati, at der er aktindsigt i og offentlighed om den offentlige forvaltning, og derfor er det jo generelt positivt, at EU faktisk er et godt og meget åbent samarbejde. Det er det jo.

Vi har sidst, som ministeren lige nævnte det, fået lavet endnu en tilføjelse i Sevilla lige forud for det danske formandskab, så vi nu også sikrer en langt større åbenhed om de politiske beslutninger i Ministerrådet.

Omvendt må man så også sige, at der jo efter nogle konkrete begrundelser skal være mulighed for at afstå fra aktindsigt, ellers ender det jo med, at ingen tør skrive til de offentlige myndigheder, hvis de så er bange for efterfølgende at blive hængt ud på internettet. Eller at oplysninger om firmaer kan blive misbrugt i forbindelse med markedsføring osv.

Så der vil altid være nogle konkrete områder, som man ikke kan have med, men billedet, det generelle, skal naturligvis være, at der er aktindsigt og offentlighed.

Så vil Enhedslisten indføre nogle regler for lobbyister i EU. I Venstre har vi et gammelt forslag om, at man bør fremlægge lister om, hvem der er blevet hørt, når man fremlægger et nyt direktivforslag.

Det er jo i EU, som det er her i landet, at regeringen, inden den fremlægger lovinitiativer fra Kommissionen i EU, sender dem ud til en gruppe mennesker i det civile samfund for at høre deres synspunkter om den fremlagte sag. Der er det så naturligvis vigtigt, at man, i forbindelse med at man fremlægger forslaget for parlamentet, også redegør for, hvem der er blevet hørt, og hvem der er blevet spurgt i den pågældende sag.

Enhedslisten vil ikke have noget at gøre med betalte lobbyister. Det lyder nu lidt vidtløftigt, synes jeg, for hvad så med lobbyisterne fra LO? Skal de så ikke høres? Skal de ikke være med i det lovforberedende arbejde i EU?

Eller hvad med lobbyisterne i miljøorganisationer og i forbrugerorganisationer, som jo alle sammen får statsstøtte? Skal de heller ikke være med? Ja, hvem er der så tilbage?

Det vigtige må jo altså være, at vi ved, hvem der er blevet hørt, og at vi har mulighed for at møde forskellige synspunkter. Men det ville altså være helt fejlagtigt at forsøge at fjerne indflydelse og mulighed for at ytre sig fra de grupper, jeg lige har nævnt.

B 10 handler om øget demokrati i EU's komiteer, og som det lige er blevet gennemgået af europaministeren, så sker der meget på det område i øjeblikket. Det, der er centralt, er, at man ikke blander politik og teknik sammen. Der skal være åbenhed, hvor politiske beslutninger træffes. Omvendt, hvis der er tale om ren teknik, hvis der er tale om rent videnskabelige vurderinger, så er det jo i orden, at det foregår i lukket, fordi det jo så ikke er noget, som undergår en politisk stillingtagen.

Det, der er vigtigt, er, at vi får en klar skillelinje, så man ikke i komitésystemet, altså i det lukkede system, begynder at træffe politiske beslutninger, og derfor er det vigtigt, at vi i øjeblikket er ved at gennemføre den klargøring af reglerne, som blev vedtaget i 1999.

Kl. 15.45

I Europaudvalget har vi jo så den yderligere sikkerhed i forbindelse med, hvad der sker i komiteerne, at vi bliver præsenteret for de forslag, som kan ændre på niveauet af f.eks. tilsætningsstoffer og den slags, så vi har en mulighed for at give udtryk for vores politiske synspunkt i forbindelse med videnskabelige beslutninger.

Man kan jo godt på baggrund af teknik og på baggrund af videnskabeligt baserede beslutninger træffe forskellige politiske beslutninger. Derfor er det også vigtigt, at vi i hvert fald kender resultatet fra komiteerne. Men vi skal passe på, at vi ikke blander det hele sammen, så vi får et stort mismask. Det kan man jo af og til godt have Enhedslisten mistænkt for at have som det egentlige formål med beslutningsforslag af denne her karakter.

Forslaget om, at embedsmænd ikke må udføre lobbyarbejde, er sådan lidt ejendommeligt. Det er naturligt, at EU's embedsmænd arbejder for Kommissionen, for Ministerrådet, for Euro-

pa-Parlamentet. Europaudvalget har jo sammen med hr. Keld Albrechtsen ved flere lejligheder mødt embedsmænd fra de forskellige institutioner, altså fra Kommissionen og Ministerrådet, på vore møder i Bruxelles, og der ville det jo være lidt ejendommeligt, hvis de pågældende embedsmænd ikke måtte svare på de spørgsmål, vi stiller.

Derfor har jeg meget svært ved at se, hvordan man i givet fald skulle håndhæve et forbud mod, at man ytrer sig, for det er jo stort set umuligt at udtale sig totalt neutralt. Og i hvert fald har jeg indtryk af, at hver gang, der kommer ud-sagn fra EU-systemet om EU, så mener hr. Keld Albrechtsen, at det er politisk, og at det er lobbyarbejde. Så jeg tror, at det ville være meget, meget vanskeligt, medmindre man skulle lukke munden på alle embedsmænd, at forsøge at leve op til det, der bliver lagt op til i dette beslutningsforslag.

Så er der et forslag om åbenhed i den fælles beslutningsproces mellem Kommissionen og Europa-Parlamentet. Det, jeg kan forstå, Enhedslisten er bekymret for, er, at beslutningerne træffes for hurtigt. Man peger på i forslaget, at det er forkert, hvis Europaparlamentet og Kommissionen holder møder inden førstebehandlingen af et forslag. Der må jeg minde om, at det jo altså er sådan i Folketinget. Man kan altså sagtens lave aftaler om forskellige politiske sager, inden sagerne bliver bragt op i Folketinget.

Det, der er det afgørende for åbenheden, det, der er det afgørende for demokratiet, er, at politikerne i forbindelse med vedtagelsen af sagerne og i forbindelse med behandlingen af sagerne i åbenhed kan præsentere deres synspunkter over for borgerne, altså sige, at »dette er Venstres synspunkt« og så efterfølgende forklare, hvis man så har indgået et kompromis, at man har bøjet sig.

Men at man laver aftaler med hinanden, og at man mødes og taler sammen enten med Kommissionen eller Ministerrådet, eller hvem der er tale om, mener jeg ikke er nogen ulempe. Især er det jo en god idé, hvis det kan betyde, at beslutningsprocessen bliver lidt hurtigere. Så vi vil gerne have en hurtig, effektiv beslutningsproces, men det er klart, at demokratiets krav om, at de politiske debatter foregår i åbenhed, naturligvis skal fastholdes. Og det mener jeg også er tilfældet i dag.

Det sidste forslag i denne runde er så forslaget om alternative videnskabelige vurderinger, og det er jo en klassiker fra Enhedslisten. En-

hedslisten har jo i alle årene ledt efter eksperter, som kunne støtte partiets politik. Der er ikke mange af dem, og der er i det hele taget ikke mange tilbage efter murens fald.

Jeg mener ikke, der er noget grundlag for Enhedslistens forslag. Vi har forskellige videnskabelige vurderinger, og vi har jo mange videnskabsmænd, og det er det, der er vigtigt. Vi har bl.a. hele den frie forskning på universiteterne. Der er alle muligheder for, at alle kan ytre sig i de debatter, så der er altså ikke nogen grund til, at man maler fanden på væggen på det her område. Der er sikkerhed for, at alle videnskabsmænd, der måtte have alternative synspunkter, kan blive hørt, blot de fremfører deres synspunkter. Så der er altså ikke nogen som helst grund til at gennemføre det sidste forslag.

Så alt i alt en sympatisk målsætning, men det er ikke den rigtige måde at løse problemerne på.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har et par spørgsmål til fru Charlotte Antonsen. Det, jeg jo synes er bemærkelsesværdigt, er, at da man satte arbejdet med det såkaldte EU-konvent i gang i den såkaldte Lækenerklæring, sagde man, at en af de ting, der skulle kigges på, var EU's såkaldte demokratiske underskud. Nu skulle man komme nærmere til borgerne, og borgerne skulle have større rettigheder, og der skulle blive større åbenhed, og det hele skulle blive mere gennemskueligt osv. osv. Det var sådan set det, man sagde, der skulle ske med også den kommende traktat.

Siden da er der ikke fra den danske regerings side fremkommet konkrete forslag til forbedringer. Selv kravet om at få en lidt bedre tidsfrist til at behandle de sager, der ligger i komiteerne, siger ministeren nu, at han ikke længere vil kæmpe for. Det må vi leve med, siger han. Vil det sige, at i forhold til EU-konventet og hele den debat, der foregår om det demokratiske underskud, så er status på bundlinjen, at den danske regering og Venstre ingen forslag har til, hvordan man skal mindske EU's demokratiske underskud?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Venstre har masser af forslag til, hvordan vi kan forbedre den demokratiske proces i EU. Det har

vi skrevet bøger om, vi har skrevet programmer om det. Det synes jeg ikke er det som Enhedslistens forslag i dag handler om.

Det er rigtigt, at regeringen ikke har fremsat forslag i konventet, og det er sådan set heller ikke det, konventet handler om. Konventet handler om, at vi med politikere fra hele Europa skal have en diskussion af Europas fremtid, hvor regeringerne, om jeg så må sige, holder sig lidt i baggrunden. Så har vi efterfølgende, måske med start i 2004, måske før, en regeringskonference, og der skal jeg love hr. Keld Albrechtsen, at der nok skal komme forslag fra den danske regering, men vi er ikke nået dertil endnu.

I øjeblikket er det altså en åben og bred drøftelse, som i øvrigt også gerne skulle involvere befolkningen, der finder sted i konventet, og det er baggrunden for, at der ikke er nogen konkrete danske forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

O.k., selv om hele Europa altså fik at vide, at det konvent handlede om mere demokrati, så er resultatet altså, at så længe konventet kører, vil Danmark, den danske regering, ikke fremsætte nogen forslag om mere demokrati, det må vente til en anden gang. Det er et meget klart svar, et meget deprimerende svar, men i hvert fald kort og klart.

Så har jeg også et par konkrete spørgsmål til fru Charlotte Antonsen. Hun mente, at vores forslag om kontrol med lobbyismen var meget vidtløftigt. Vil det sige, at Venstre til forslaget om, at man indfører den amerikanske lovgivning, som vi har stillet, dermed siger, at den lovgivning om en kontrol med lobbyismen, som man har i USA, er vidtløftig? Jeg må indrømme, at det forstod jeg ærlig talt ikke.

Den er uhyre konkret, den er udformet i en lovgivning, som kører i praksis, og som på dét punkt er den mest demokratiske i verden, men den siger fru Charlotte Antonsen altså er vidtløftig. Jeg må indrømme, at det forstod jeg ikke rigtig.

Man kan være imod, at der skal være kontrol med, hvem der trækker i trådene. Det man kan være imod, men man kan da ikke påstå, at den amerikanske lovgivning er vidtløftig. Der findes ikke noget mere konkret på det felt overhovedet i verden.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen om åbenhed én gang til: Det første, regeringen foretog sig, da Danmark overtog formandskabet for EU allerede i juli måned, var at gennemføre de nye åbenhedsregler i Ministerrådet, som bl.a. betyder, at en del af debatten foregår for åben skærm. Så at sige, at man ikke har gjort noget, *det* er vidtløftigt vil jeg sige. Det er helt ude af proportion.

Med hensyn til det andet spørgsmål om kontrol med lobbyister: Det er jo ikke Europas Forenede Stater, vi skal have. Det er jo ikke alt det, amerikanerne gør, vi nødvendigvis har behov for.

De har en lobby i USA, der er meget mere aggressiv og anderledes. Der er mange regler i USA, der er anderledes, og som danner grundlag for, at de har en sådan lobbyisme.

Men det er da klart, at vi skal gå ind og nærlæse, hvad de gør i USA, og se, om der er dele af det, vi måske kan bruge til noget fornuftigt. Så det er ikke sådan, at jeg siger, at alt det, amerikanerne gør, er forkert, men jeg føler bare ikke, at der er et meget stort behov for andet end at få den liste med, hvem der er blevet hørt, så man efterfølgende har en mulighed for at se, hvad begrundelsen er, når Kommissionen når frem til det forslag, den nu bringer på banen.

Det må være det første skridt, og det er det vigtigste skridt at tage for mig at se. Så må vi se på detaljer og inspiration fra andre lande i anden runde.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må notere mig, at fru Charlotte Antonsen mener, at amerikanske lobbyister er nogle ubehagelige karle, der er brug for kontrol med. Men når de samme lobbyister optræder i Bruxelles, så er de meget skikkelige, så behøver man ikke føre noget tilsyn med dem. Det kan man mene, det er en klar melding, så ved vi det.

Så siger fru Charlotte Antonsen, at man jo nu har indført åbne møder i en del af Ministerrådet. Ja tak, men man har så til gengæld flyttet de reelle beslutninger over i den her fælles beslutningsprocedure, hvor nogle ganske få repræsentanter fra Europa-Parlamentet sidder sammen med nogle få repræsentanter fra Rådet og Kommissionen bag lukkede døre og aftaler indholdet i lovgivningen på møder, som ingen, hverken Folketingets Europaudvalg, pressen eller nogen

som helst, har nogen som helst adgang til at følge endstige vide noget om, hvad der sker i disse forhandlinger. Parlamentet selv har heller ikke nogen indflydelse på det. Parlamentsmedlemmerne ved ikke, hvad der sker, før der ligger et kompromis.

Så det er da rigtigt, at man sådan til udstillingsvinduet har lavet nogle åbne møder, men de rigtige beslutninger har man så flyttet over i en procedure, hvor der er nul indsigt overhovedet. Og det kan jeg forstå at fru Charlotte Antonsen sådan set synes er udmærket.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes, det kunne være ganske udmærket, hvis fru Charlotte Antonsen kunne prøve at beskrive, hvori den lovgivningsproces, der foregår i EU, principielt adskiller sig fra den danske lovgivningsproces her i Folketinget. Er der nogen steder, hvor det er anderledes?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen på mange måder ligner de forskellige europæiske demokratier da hinanden inklusive EU-institutionerne. Der er én væsentlig forskel, og det er, at alle udvalgmøder i Europa-Parlamentet faktisk sker i åbenhed, og det gør de ikke her i landet. Så på nogle områder er der faktisk større åbenhed i EU, end der er her. Men ellers mener jeg nok, at vi ligner hinanden meget i den måde, vi fremsætter lovforslag på og behandler dem.

Til hr. Keld Albrechtsen: Ja, altså politiske forhandlinger foregår normalt bag lukkede døre, det kender vi jo til hudløshed herhjemme fra. Hvor tit har vi ikke set tv-kameramænd stå foran forskellige ministres døre og vente på, at forhandlerne kommer ud, såmænd også af og til med Enhedslistens folk, i hvert fald i starten af forhandlingerne, det kan godt være, de ikke er med hele vejen igennem. Men de politiske forhandlinger foregår altså normalt bag lukkede døre.

Det, der er afgørende for demokratiet, er, at partierne kan præsentere deres synspunkter over for befolkningen i en åben sag som denne og forklare, hvorfor man ikke kan støtte Enhedslistens forslag, som der er tale om her i dag, eller hvordan man når frem til at kompromis. Men selvfølgelig taler vi da sammen undervejs, og det gør vi også her i huset.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Claus Larsen-Jensen som ordfører.

Claus Larsen-Jensen (S):

Socialdemokraterne finder det prisværdigt, at Enhedslisten med en stribe forslag forsøger at bidrage til at styrke demokratiet og åbenheden i EU-samarbejdet. Men vi finder samtidig også, at Enhedslisten er alt for uambitiøs.

Vi deler overordnet de målsætninger, man har med sine beslutningsforslag, men vi finder alligevel, at beslutningsforslagene er for løsrevne fra det samlede behov for en reform af Unionsstraktaten, af EU's alt for mange uigennemskuelige beslutningsmetoder og arbejdsmetoder, og vi finder også forslagene for løsrevne fra behovet for en samlet reform af de nationale parlamenters rolle i beslutningerne om europapolitikken, som vi jo under det danske EU-formandskab gennem Folketingets Europaudvalg har igangsat i COSAC med europaudvalgene i parlamenterne i de 15 EU-lande og i de 13 ansøgerlande.

Kl. 16.00

Det danske reformforslag skal udfylde de muligheder, den nuværende Amsterdamtraktat giver de nationale parlamenter, og samtidig være med til at udstikke retningen for de nationale parlamenters rolle i den ny forfatningstraktat for EU, som diskuteres netop nu i Det Europæiske Konvent.

Endelig er beslutningsforslagene for løsrevet fra behovet for en samlet fornyelse af Folketingets måde at håndtere dansk europapolitik på, så både Folketingets Europaudvalg, fagudvalgene samt Folketinget, forstået som salen her, som helhed spiller en langt tidligere og mere aktiv rolle i udformningen af Danmarks europapolitik. Derfor vil vi henvise Enhedslistens forslag til at indgå i dette arbejde som bidrag frem for at sige ja til beslutningsforslagene som løsrevne beslutninger.

Jeg vil derfor i min ordførertale koncentrere mig om at pege på, hvad der efter vores mening bør ske af større sammenhængende fornyelser for at opnå øget demokrati og åbenhed i europapolitikken på nationalt og europæisk niveau.

For det første: Inden for Amsterdamtraktatens rammer skal det danske reformforslag af de nationale parlamenters rolle i europapolitikken færdiggøres. Det betyder f.eks. vedtagelse af de fælles minimumsregler; de såkaldte Københavnerretninglinjer for de nationale regeringers inddragelse af og samarbejde med nationale

parlamenter om europapolitikken skal gennemføres.

Flertalsafgørelser skal gennemføres i COSAC i stedet for enstemmighed. COSAC-samarbejdet skal udstrækkes til at blive et bredere interparlamentarisk samarbejde for såvel europaudvalgene som fagudvalgene. Parlamentsformandskonferencen kommer til at udgøre en samlende helhed for de nationale parlamenter. Vi skal arbejde for etablering af det fælles sekretariat for COSAC i Bruxelles.

Vi skal styrke det politiske, administrative og informationsmæssige samarbejde mellem de nationale parlamenter i EU, og der skal ske en styrkelse af de nationale parlamenters rolle i forhold til subsidiaritets- og proportionalitetsprincipperne eller nærhedsprincippet. Denne styrkelse af de nationale parlamenters rolle i alle lande samt øget fælles samarbejde vil styrke den demokratiske forankring af europapolitikken i de enkelte lande og følge deres demokratiske tradition.

For det andet skal dette reformforslag følges op, for det falder i god tråd med konventets arbejdsgruppes synspunkter om de nationale parlamenters rolle i fremtidens EU. Tankegangen for det danske reformforslag og konventets arbejdsgruppe om nationale parlamenter skal skrives ind i en ny forfatningstraktat.

For det tredje bør der ske en kraftig forenkling og samling af de mange EU-traktater til en samlet forfatningstraktat, hvor formål, værdier, kompetencer, samarbejdsområder og -former gøres klare. Denne første del skal suppleres af en anden del med alt det tekniske, juridiske og detaljerede.

Samlet skal det rydde op i uoverskueligheden og lukketheden i EU-samarbejdet, bl.a. med forslag om klare mål og principper for EU-samarbejdet, langt færre uigennemskuelige beslutningsprocesser, hvilket betyder, at flertalsafgørelser bør være normen, en klar arbejds- og kompetencefordeling og større åbenhed i hele beslutningsprocessen. Det betyder bl.a. åbne ministerrådsmøder, når ministrene lovgiver.

Der skal ses på den fælles beslutningsprocedure mellem Europa-Parlamentet og Rådet, herunder både den om åbenhed og de nationale parlamenters indflydelse fra starten af i den europæiske lovgivningsproces. De mange former for EU-beslutninger skal begrænses til langt færre, til EU-love, rammelove eller direktiver, som det hedder i dag, beslutninger, henstillinger osv. En ny forfatningstraktat skal rydde op og

fjerne den mangel på åbenhed og gennemskuelighed, som præger samarbejdet i dag.

For det fjerde skal vi have set på den danske måde, hvorpå vi i Folketinget håndterer europapolitikken. Der er behov for fornyelse og en reform af dette arbejde, så vi er i stand til i rette tid, tidligt nok og på den rigtige måde at give svar og de rette svar og få maksimal indflydelse på europapolitikken og altså ikke som nu fortrinsvis i den sidste fase, hvor vi er inde lige før ministerrådsmøderne og skal give et mandat gennem Europaudvalget.

EU-politik er indenrigspolitik, og dermed adskiller EU-lovgivning sig i princippet ikke fra national lovgivning. Derfor skal det forankres stærkere i de nationale parlamenter. Folketinget skal indflydelsesmæssigt på banen stærkere end i dag fra dag ét gennem fagudvalg i et tæt samspil med europaudvalgene. Fagudvalgene skal spille en langt større rolle end i dag. Hele Folketinget skal langt stærkere og mere systematisk på banen med at lægge den overordnede kurs i dansk europapolitik.

Den fælles beslutningsprocedure mellem Europa-Parlamentet og Rådet stiller også krav om, at Folketinget agerer langt hurtigere end tidligere.

Folketingets Europaudvalg har indbyrdes aftalt, at vi skal have kigget på dette. Vi har drøftet det med regeringen, som lægger op til ændringer af det her, så vi kan få gennemført et sammenhængende reformarbejde af hele vores egen interne hjemlige håndtering af europapolitikken i de kommende år.

Kl. 16.05

Enhedslistens forslag er ikke sat i denne sammenhæng, hverken når det gælder den generelle EU-udvikling eller vores egen håndtering på hjemmebanen i Folketinget. Derfor finder vi forslagene for løsrevne og uambitiøse, og derfor kan vi ikke støtte forslagene, som de ligger, men vi vil henvise de enkelte elementer til at indgå i den videregående proces.

Der er et par bemærkninger til de enkelte forslag, først aktindsigt: Vi har jo lige gennemgået hele diskussionen og er nået så langt, som vi kunne, med dette i forhold til aktindsigt og offentlighedsregler. Der er ingen tvivl om, at det, der bør være målet, er, at vi i EU skal have opfyldt at følge reglerne så langt som muligt i forhold til danske og nordiske principper.

Når det gælder spørgsmålet om lobbyisme, accepterer vi, at organisationer, personer, institutioner og virksomheder m.fl. forsøger at præ-

sentere deres synspunkter og påvirke den fælles EU-lovgivning, ganske som det sker hos os selv over for den nationale lovgivningsproces. Det ser vi som en naturlig del af den demokratiske proces.

Det er derimod ikke acceptabelt, hvis der mellem EU-forvaltningen og private lobbyfirmaer er et så tæt samspil, at interesserne flyder sammen. Det skal præciseres, at det ikke er acceptabelt gennem principperne om god regeringsskik, good governance og hvidbogsoplæg. Inddragelse af organisationers og virksomheders synspunkter skal fremover fremgå af de dokumenter, som EU producerer, og det fordrer, at man har en meget mere åben og systematisk høringsprocedure på alle disse områder.

Vi er altså ikke overbevist om, at den bedste måde at kontrollere den lobbyvirksomhed på, som Enhedslisten henviser til, er ved at kalkere amerikansk lovgivning. I kølvandet på dette følger jo også meget advokati og inddragelse af professionelle firmaer og advokater i processen. Vi vil hellere have en demokratisk kultur i tilrettelæggelsen og prøve at tage hånd om det.

Når vi alligevel afviser de her forslag, selv om vi godt kan se, at der er enkelte elementer i det her, der er positive, er det, fordi vi mener, det er nødvendigt, at vi får set det her i sammenhæng med en ny forfatningstraktat, en ændret forvaltnings- og høringskultur i EU, en øget rolle for nationale parlamenter, øget åbenhed om beslutningerne og så en reform af vores egen måde at gøre det her på.

Det kan tidsmæssigt sådan set hænge meget godt sammen. Konventionet skal færdiggøre sit arbejde i første halvår af 2003. Vi går i gang, umiddelbart efter at vi er færdige med det danske EU-formandskab, og tager hånd om det, vi skal lave i Folketinget, og jeg har forstået på regeringen, at den har overvejelser i samme retning, og så kommer vi i næste runde til at kunne lave en samlet pakke, som i større udstrækning kan gøre EU-samarbejdet betydeligt mere demokratisk, åbent, enkelt og lettere at gå til. Det kommer ikke i morgen, men det gør det heller ikke af Enhedslistens beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige til hr. Claus Larsen-Jensen, at vi heller ikke ønsker en masse professionelle lobbyister. Det, vi bare kan konstatere, er, at det er det, vi har, og det vil vi gerne have en kontrol med, ligesom man rent faktisk har i USA. Men det øn-

sker man så ikke hverken fra Socialdemokratiets eller fra regeringens side.

Jeg vil godt stille et spørgsmål til hr. Claus Larsen-Jensen. Vi står åbenbart her med en vidt forskellig tilgang til tingene, for jeg kan forstå, at det, Socialdemokratiet nu siger, er: I skal ikke gå ind i det konkrete med, hvordan institutionerne, hvor magten jo ligger, praktisk fungerer i dag. Vi skal først have en forfatning.

Jeg vil godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen, om han tror, det er en klog fremgangsmåde, om han tror, det er det, der kan fange befolkningen, altså at man nu går ud og siger: Nej, de praktiske problemer, alt det, der foregår i komiteerne, den fælles beslutningsprocedure og de udemokratiske forhold i administrationen orker vi ikke. Næh, lad os nu få en stor forfatning.

Jeg må indrømme over for hr. Claus Larsen-Jensen, at jeg ikke tror, den kan sælges. Jeg tror ikke, det er klogt af Socialdemokratiet, men jeg vil da godt høre en kommentar til det.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Det er jo ikke altid, når man prøver at komme ud over rampen med et budskab, at ørerne, der modtager, hører det samme, som sådan set var ment med budskabet.

Jeg har ikke sagt, at vi ikke skal forholde os til detaljerne. Det gør vi gerne. Det, jeg bare siger, er, at man ikke kan løse det grundlæggende problem, hr. Keld Albrechtsen meget gerne vil have løst, nemlig at få indrettet EU på en betydeligt mere demokratisk og åben måde og bedre i overensstemmelse med den måde, hvorpå vi tilrettelægger den slags ting i Danmark og i vores del af Europa, ved enkeltstående forslag, men kun ved at se det i en sammenhæng.

Kl. 16.10

Jeg har skitseret tre-fire hovedstræk på de områder, hvor en række af de her forslag indgår som elementer, også komitéprocedurer. Hovedproblemet med komitéproceduren er jo, at vi her har en slags kollektiv cirkulæreskrivning med deltagelse af samtlige lande. Spørgsmålet er i virkeligheden, om man ikke kunne rydde lidt op. Noget af det kunne man overlade til Kommissionen, hvis vi tør det. Hvis der er politiske beslutninger – altså her, hvor vi har skillelinjen mellem det tekniske og det politiske – kunne vi få de politiske beslutninger ud af komiteerne og over i den egentlige politiske beslutningsproces.

Vi har jo selv presset på for at indrette bøvlede og besværlige og meget uoverskuelige måder

at håndtere problemer på i Europa med det resultat, at vi bagefter kan sige til befolkningen: Det kan I godt se, det her kan jo ikke lade sig gøre, det hænger ikke fornuftigt sammen.

Men spørgsmålet er selvfølgelig, om Enhedslisten eller andre er parat til, at vi i givet fald rydder lidt mere vitalt op i butikken og laver nogle mere klare snit imellem, hvad der er den politiske proces, hvad der er den teknisk-juridiske proces og rådgivningsdelen, og så skaber en større grad af klarhed. Vi forholder os gerne til enkeltelementerne, men vi vil bare gerne have det i sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ikke desto mindre afviser hr. Claus Larsen-Jensen jo forslag, som konkret forholder sig til nogle problemstillinger, under henvisning til at det må man løse bl.a. i forbindelse med en ny forfatning. Så på den led har hr. Keld Albrechtsen jo en pointe.

Det virker da forunderligt, for hvad ville effekten være af at vedtage Enhedslistens, men det kunne også have været hr. Claus Larsen-Jensens egne beslutningsforslag, som er formuleret på nogenlunde samme måde? Det ville være, at regeringen i det arbejde, der forestår fremover om at reformere på de steder, der skal reformeres, har en bunden opgave om at leve op til det, Folketinget har opfordret regeringen til.

For alle de seks forslag, vi debatterer her, har jo det som kendetegn, at de alle sammen lader Folketinget opfordre regeringen til at arbejde videre med noget bestemt, men ud fra nogle bestemte forudsætninger. Det ville så være grundpiller, der ligger for det arbejde i den videre proces.

På den måde synes jeg, det er lidt underligt, at det bliver afvist under henvisning til en forfatningsdiskussion, men alligevel, jo, så skal vi forholde os til nogle konkrete punkter. Jamen det er jo lige præcis det, der gøres her.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt i forlængelse af hr. Kristian Thulesen Dahls spørgsmål komme med et konkret eksempel.

EU-ombudsmanden har jo meget skarpt kritiseret det udkast til forfatning, som præsidenten for konventet, Giscard d'Estaing, har lagt frem, for ombudsmanden pointerer jo helt korrekt, at her har man glemt hele spørgsmålet om åben-

hed og borgernes rettigheder. Det var sådan set det, det hele skulle handle om fra en start, men det har man bare glemt at tage med i det første udkast. Det er jo sådan set noget af en fejl.

Hvorfor har det socialdemokratiske medlem af konventet ikke for længst fremsat sådan nogle forslag? Hvorfor kommer man så nu, når vi stiller nogle konkrete forslag, og siger: Jamen det må så vente, indtil man har en forfatning? Jeg må indrømme, at jeg altså heller ikke forstår det. Jeg har den samme bekymring, som hr. Thulesen Dahl gav udtryk for, nemlig at det bare ender med, at vi ikke opnår nogen konkrete resultater, for så kommer vi simpelt hen for sent til toget.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Der er netop ikke nogen, der kommer for sent til toget.

Der er nogle, der har berøringsangst over at diskutere en ny traktat, hvor der er visse elementer, som først kan løses i en ny traktat.

Men jeg har jo ikke på noget tidspunkt i min tale sagt, at alt skydes til hjørne, til en ny traktat er på banen. Det, jeg har sagt, er, at der er flere elementer i det her, hvoraf noget kan laves på hjemmefronten, noget skal laves i forhold til det traktatarbejde, der er i gang, noget skal klares på anden vis, og vi går frisk til det her.

Jeg synes, at Enhedslistens forslag simpelt hen er for defensive, for reaktive i forhold til at skabe et nyt samlet kompleks, som gør, at vi får en betydelig mere demokratisk og åben behandling af alt, hvad der hedder europapolitikken. Det er det, der er hensigten.

Jeg ved godt, at man gerne vil diskutere traktat eller forfatning og den slags ting, det har jeg heller ikke noget imod. Jeg siger bare, at det her kun er et element i forhold til det andet her.

Så til det med ombudsmanden. Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at Europaudvalget jo havde et møde med ombudsmanden og gennemgik de her ting. Jeg skal ikke undskylde, at formanden for konventet ikke har skrevet ombudsmanden ind. Der er også andre ting, der mangler i det udkast, jeg kalder dispositionen til en fristil om fremtidens Europa.

Kl. 16.15

Der mangler bæredygtig udvikling, der mangler ligestilling, og der mangler stribevis af andre elementer, der ikke er i indholdet. Derfor skal man betragte det som det, det er, nemlig et

skelet eller en disposition til, hvordan man kan indrette en traktat. Og alt det, der mangler, er jo det, der indholdsmæssigt skal på som kød efterfølgende.

Det er i øvrigt taget op. Henning Christophersen, der sidder i Præsidiets, har gjort det efter aftale også med Folketingets repræsentanter i konventet, og vi har også igennem Europaudvalget bedt om, at nu må vi se at få det her på plads. Jeg tror også, at europaministeren og regeringen har været stærkt opmærksom på, at det med ombudsmanden ikke var inde.

Der er ingen uenighed om det, men man skal lade være at drage sine konklusioner, inden man overhovedet kender indholdet af det, der kommer ud af det i den sidste ende. Men vi venter ikke bare på det. Vi laver alt, hvad vi selv kan først.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det glæder mig sandelig at høre, at der vil ske noget. Nu er konventets arbejdstid cirka halvt opbrugt, og vi venter stadig.

Men det var et svar på bemærkningen om, at vi andre skulle lide af berøringsangst. Nu går vi ind og tager fat der, hvor magten ligger, og kigger på: Hvad er det for konkrete beslutningsforhold, som er problemet i EU? Det er f.eks. de lukkede møder mellem Europa-Parlamentet og Ministerrådet, hvor der laves aftaler med nogle få personer, som vi andre får meddelelser om bagefter, når det er for sent.

Men så siger man: Nej, det skal vi ikke kigge på, det er bare et enkeltstående forslag. Vi skal have en stor forfatning. Vi skal diskutere bjælker og søjler og alt muligt. Sagt til hr. Claus Larsen-Jensen: Jeg tror simpelt hen ikke, det er det, befolkningen drømmer om. Jeg tror ikke, den almindelige dansker går og drømmer om at få sådan en forfatning. Jeg må sige det helt ærligt: Jeg tror det ikke.

Men til gengæld kunne man få nogle forbedringer, så kald dem små og begrænsede, men dog konkrete forbedringer, og det kan da ikke været noget argument for at sige nej til dem, at de ikke er store nok. Jamen altså!

Så vil man ikke tage stilling til dem, fordi man vil have noget mere. Jamen jeg skal gerne lave syv yderligere forslag, for det kan jeg sagtens, når det gælder EU og mangel på demokrati. Men nu er jeg altså begyndt med syv, og så får jeg at vide, at det ikke var nok. Jamen altså!

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu kan det være de forslag, vi debatterer her, men det kunne jo også have været nogle beslutningsforslag, hr. Claus Larsen-Jensen tog initiativ til. Men fidusen er bare, at Folketinget tager stilling til nogle konkrete spor, som regeringen er forpligtet til at arbejde videre med i forhold til det demokratiske underskud, der er i EU.

Jeg kan ikke finde hoved og hale i, at hr. Claus Larsen-Jensen på den ene side siger, at vi ikke sådan reelt kan debattere sådan nogle forslag, som er på dagsordenen i dag, det giver ikke noget, og det er ikke den rigtige facon. På den anden side skal det hen i lyset af forfatningsdiskussionen i konventet, hvor vi skal vente på resultatet, før vi drager nogle konklusioner, altså underforstået: Lad nu være med at tro, at vi ikke har styr på det, det skal vi nok finde ud af, og vent og se resultatet, så bliver I nok glade.

Det er mærkeligt at sige til nogle, der er politisk engagerede også på det her område: Jamen vent og se, vi skal nok prøve at tage højde for jeres synspunkter i det forfatningsudkast, der vil komme på et tidspunkt til en regeringskonference.

Der ligger altså nogle konkrete forslag her, som kunne være et grundlag, og så kan hr. Claus Larsen-Jensen jo fortælle os præcis, på hvilke områder i de enkelte forslag han gerne vil have det anderledes. Derefter må man diskutere, om der er et flertal for at lave dem anderledes og så vedtage dem på det grundlag.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil sige til både hr. Keld Albrechtsen og hr. Kristian Thulesen Dahl fra den forenede modstanderfløj, at i de konkrete forslag er der elementer, som vi sådan set godt kan tage med ind, når vi skal diskutere, hvordan vi reformerer både Folketingets egen måde at organisere det på og også ændringer af indretningen af EU. Men der er også elementer i forslagene, som vi argumentationsmæssigt og indholdsmæssigt ikke er enig i, og derfor kan vi ikke støtte forslagene. Men de gode ideer, der er, tager vi selvfølgelig gerne med.

Der er ikke noget, der venter. Det, der er sagt, er, at det arbejde, vi selv sætter i gang og er midt i på nogle stræk, jo er et arbejde, der vil kunne færdiggøres, inden vi er ude af første halvår

2003, hvis vi lader de spor, der i øvrigt hænger sammen, følges ad på en rimelig fornuftig måde.

Jeg går da ud fra, at både Dansk Folkeparti og Enhedslisten som andre partier er med på de her stræk, når vi skal have fat i en sådan opgave. Derfor er det ikke så meningsfyldt, for det ændrer ikke noget, hverken ved traktatgrundlaget eller indretningen af EU, fordi alt bliver skudt til hjørne. Derfor vil vi hellere have noget sammenhængende og gennemtænkt end enkeltstående forslag, som ikke heller er dækkende i forhold til de problemer, man har.

KL 16.20

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var vel en fortalelse, da hr. Claus Larsen-Jensen for et øjeblik siden sagde forenede modstanderfløj, for i relation til debatten om de her beslutningsforslag og bekæmpelsen af det demokratiske underskud i EU er det jo en forenet tilhængerfløj, nemlig en forening i arbejdet for at skabe nogle mere demokratisk gennemskuelige og åbne forhold i EU-samarbejdet.

Man må vel nok sige, at det, partierne indtil nu har gjort, fra Venstres side, men også fra Socialdemokratiets side, jo netop har været at skyde alt det her til hjørnespark ved at sige, at forslagene ikke duer, dem vil man altså stemme ned, og så må man vente og se på, hvad der dukker op, og måske endda vente helt, indtil der kommer et forfatningsudkast. Så må vi jo håbe, at de, som nu har taget patent på at prøve at finde ud af, hvordan tingene skal se ud, har fået taget højde for alle tingene. Vi frygter, at det ikke er tilfældet.

Vi er fra Dansk Folkepartis side grundlæggende tilhængere af de ting, der er nævnt i de seks beslutningsforslag, vi har til behandling i dag. Der kan sagtens være enkelte elementer, vi ville have skrevet på en anden måde, hvis vi selv havde forfattet forslagene. Vi kan jo diskutere, om der vil være basis for at lave lidt om på det ene eller på det andet, men grundlæggende er vi tilhængere af den linje, der lægges for dagen her, tilhængere af større åbenhed og mere fair vilkår i EU-samarbejdet til gavn for borgerne.

Det, der er kendetegnet, det har jeg nævnt tidligere, er jo, at hvis beslutningsforslagene gik igennem, ville de opfordre regeringen til at gøre nogle bestemte ting. Det vil sige, at de ville læg-

ge nogle bestemte spor ud for det arbejde, regeringen efterfølgende skal lave i forhold til Kommission og Ministerråd og traktat osv., og det kan være fornuftigt, at Folketinget på den måde har forholdt sig til det og har sagt til regeringen: Sådan og sådan ønsker vi, at regeringen skal arbejde fremover.

Der har været, og det har der jo også været under tidligere debatter om sådan nogle forslag, en sammenligning med nationale forhold. Dermed har man jo sagt, at der ikke er forhold omkring EU-samarbejdet, som man ikke også kan se her i Folketinget, og er det ikke rigtigt, at der forhandles om f.eks. finanslov eller beskæftigelse osv. i Danmark i nogle lukkede fora, en dør, der er lukket, hvor offentligheden ikke umiddelbart kan se, og kan det nu have sin rigtighed, og hvorfor så angribe det i EU osv.?

For os at se er det en umulig ting, man er ude i, det her med, at man forsøger at sammenligne nationale forhold og EU-forhold. Det er en umulig opgave, fordi vi i Danmark har et dybt forankret demokrati. Vi har en presse, som er meget, meget bevidst om, hvad der foregår hvor, som afdækker alle mulige hjørner, og selv bag de lukkede døre kan vi jo løbende se, at tingene alligevel ikke kan holdes.

Når vi kommer til EU-området, har vi at gøre med et helt andet samarbejde, et samarbejde primært mellem nationer, hvor vi ikke har en fælles presse, et fælles demokrati, en fælles offentlighed, hvor vi ikke har journalister, der på samme måde sikrer at få afdækket alle mulige hjørner. Vi har endda at gøre med et samarbejde, der samtidig tiltager sig stadig mere magt, der samtidig ønsker at blive udvidet med nye lande, og som derfor vil blive stadig mere lukket, medmindre vi får nogle regler, der sikrer det modsatte.

Det er altså det her demokratiske underskud, som vi kan se er i EU, og vi kan se, at det bliver større på trods af de tiltag, der er blevet iværksat tidligere. Det er baggrunden for, at vi støtter tiltag, der går i den anden retning.

Så nogle kommentarer til de enkelte forslag. Først om Forslag til folketingsbeslutning om aktindsigt og offentlighed i EU. Nu kan man selvfølgelig diskutere, om regeringen i formandskabsperioden kan nå at tage tingene op. Det er så en lille ting.

Men der er jo ingen tvivl om, som det også er nævnt i bemærkningerne, at én ting er det regelsæt, man har, noget helt andet er praksis. Hvis ikke vi vedblivende er opmærksomme på, hvor-

dan praksis udvikler sig, og hele tiden ud fra danske forudsætninger gør alt, hvad vi kan, alle de steder, vi kan, for at sikre, at de undtagelser fra offentlighed og retten til aktindsigt, som er i reglerne, ikke bliver udvidet, så er der en risiko her.

Derfor synes vi, det er meget fornuftigt, at man i virkeligheden her siger til regeringen: Kunne vi ikke arbejde videre for at fjerne indskrænkninger i og undtagelser fra aktindsigt? Er det ikke rimeligt, at EU-ombudsmanden hurtigere kan afgøre sager om afslag på ansøgninger om aktindsigt? Er det ikke fornuftigt, at der f.eks. er lige adgang for alle borgere til den samme aktindsigt i de samme dokumenter samtidig osv.? Det er jo fornuftige principper, som vi hele tiden bliver nødt til at presse på for at sikre også bliver udmøntet i den praksis, der er.

Kl. 16.25

Med hensyn til forslaget om lobbyister skal jeg blankt indrømme, at jeg tidligere har været skeptisk over for et enslydende forslag, og specielt når det drejer sig om det her i Danmark, føler vi ikke, at der er behov for et regelsæt a la det her ud fra de ting, jeg nævnte før om åbenhed og demokrati og folkestyre og pressens bevågenhed. Men omvendt må vi også blankt erkende, at det er der i EU. Der er ingen som helst tvivl om, at det er lobbyisternes paradis. Den uigennemsigtighed, der hersker i EU, gør, at de lobbyister med stærke kapitalinteresser bagved, der ønsker at påvirke en sag, også har en utrolig stor mulighed for at gøre det.

Det her er jo bare i virkeligheden et beskedent skridt i retning af at få lidt ordnede forhold, som vi læser det. Det er jo ikke bare en ukritisk kopiering, som det blev nævnt før, af nogle regler, der gælder i USA. Det, der lægges op til i beslutningsforslaget, som vi læser det, er, at man skal have regler, der sikrer mindst samme kvalitet som det, der er sikret i USA. Det er jo ikke nødvendigvis bare det at kalkere, som det vist blev udtrykt, de regler, som gælder, til EU-forhold.

Med hensyn til forslaget om øget demokrati i EU's komiteer anerkender vi simpelt hen ikke det budskab, der har været fremme om, at det praktisk er umuligt. Vi bliver nødt til for ikke at blive overbebyrdet, for overhovedet at kunne overkomme lovgivningsarbejdet at lade nogle, ud fra dække af at det er rent administrativt, klare ærterne for os. Altså det går simpelt hen ikke. Tænk hvis man forestillede sig, at det bredte sig i Folketinget, så vi sagde, at vi ikke kan overkomme lovgivningsarbejdet, så vi må have nog-

le andre til at gøre det. Det går jo ikke. Der er selvfølgelig en balancegang mellem, hvornår noget er ren administration, hvornår noget er ren teknik, og så hvornår noget er politik.

Det her forslag, som vi læser det, anerkender, at der er nogle komiteer, der arbejder med det administrative og det tekniske. Man forsøger at finde en måde at sikre, at det, der defineres som politisk, også bliver politisk behandlet. Det er jo noget helt andet end det, man indtil nu har hørt fra nogle ordførere om forslaget. Det her med, at vi skal sikre, at nationale parlamenter f.eks. har mindst 14 dage til at behandle en sag, det med, at vi skal sikre, at der er åbenhed om komiteernes møder og offentlig adgang til referater fra møderne, det med, at vi skal sikre, at hele proceduren om forslag og ændringsforslag skal være offentligt tilgængelig, det med, at vi skal sikre, at et medlemsland til enhver tid har mulighed for at indbringe sagen til egentlig politisk behandling er da grundlæggende fornuftigt for at sikre, at det, der skal behandles administrativt og teknisk bliver det, og det, der skal behandles politisk, bliver det. Der er beslutningsforslaget da et middel til at sikre, at den balance er på lovgiverens side og ikke til lovgivernes ugunst. Sådan læser vi forslaget.

Så er der forslaget om, at embedsmænd ikke må rende rundt i Danmark og lobbye imod de politiske interesser her. Det kan man selvfølgelig diskutere. Det er et svært område at afgrænse, for det er jo altid en diskussion mellem på den ene side at sikre sig imod noget, der er uanstændigt, nemlig at Kommissionen sender folk i byen for at undergrave en nationalstats egne beslutningskompetencer – det er klart – og på den anden side naturligvis at sikre ytringsfriheden også for dem, der er i Kommissionen.

Den balancegang vil vi meget gerne have en diskussion om, for der er jo i bemærkningerne til forslaget nævnt en konkret situation, hvor alle, der har forholdt sig til den konkrete situation, har sagt: Det, der er foregået der, er uacceptabelt. Derfor er det jo rigtigt, som forslagsstillerne er inde på, at det er en diskussion værd at tage om det her og så prøve at finde balancen for Kommissionens gøren og laden.

Jeg må også sige, at når det drejer sig om egentlig propagandavirksomhed til gavn for EU – dér kan vi nok alle sammen eller burde i hvert fald alle sammen kunne blive enige – så skal Kommissionen selvfølgelig ikke have mulighed for at komme til Danmark, medmindre vi i Danmark selv har ønsket det, og der har jo alminde-

ligvis været den tanke, at Kommissionen ikke skulle her til Danmark og propagandere for sin virksomhed, men skulle søge at begrænse det. Det håber jeg da bestemt også vi fortsat kan være enige om, selv om der ikke er opbakning bag det her beslutningsforslag fra en række partiers side.

Forslaget om åbenhed i den fælles beslutningsprocedure er jo også et lidt svært tilgængeligt forslag, såmænd ikke at forstå, for det er meget nemt, og det er også ganske kort. Men spørgsmålet er vel: Hvor og hvordan er det, man skal sikre åbne døre i de diskussioner, der foregår? For det er jo et forum, der er etableret mellem Kommission og Europa-Parlament. Så hvad er det egentlig, man vedtager, hvis man vedtager forslaget? Der kan forslagsstillerne nok komme lidt mere i dybden end det, der har været nævnt i bemærkningerne til forslaget, og som vi har kunnet gøre os bekendt med inden behandlingen.

Kl. 16.30

Endelig til forslaget omkring det her med alternative videnskabelige vurderinger i EU: Det er i virkeligheden lidt i samme stil, for hvis der er konkrete situationer, hvor de, der har en specifik økonomisk interesse i en bestemt vurdering, i virkeligheden er med til selv at sidde og foretage vurderingen, så er det klart, at vi er på forslagsstillerens side i en skepsis over for det og en diskussion af, hvad vi så kan gøre for at undgå det. Det er klart.

Omvendt har vi den holdning, så længe det handler om i fuld åbenhed at tilkendegive nogle ytringer om, hvordan man mener, et forslag vil virke, eller en ansøgning vil komme til at influere, at det er vigtigt, at det netop foregår i åbenhed, så alle kan gøre sig bekendt med det, og at andre, der har det modsatte synspunkt, så også kan gøre det gældende, således at vi, når vi har en politisk behandling af det, har de forskellige synspunkter på bordet foran os og kan vælge, hvad vi vil tro på.

Det er klart, at vi med det her jo ikke skal afskære nogen fra i hvert fald at komme med deres synspunkter, også selv om de måtte have en interesse i sagen. Det, der er vigtigt, er, at vi ved, at de i givet fald har en bestemt interesse i sagen, og så kan vi jo lade det indgå i vores behandling af det pågældende forslag.

Det var vores kommentarer til de konkrete forslag. Vi er altså alt i alt meget positive over for linjen, og der skal lyde en ros til forslagsstillerne for at lave det her og så en forhåbning om,

at det kan være med til at bidrage til, at vi mere konkret får sat fokus på, hvordan vi får kvalt det demokratiske underskud, som er omsiggribende og voksende i EU.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil også gerne starte med at rose forslagsstillerne. Jeg synes, det er godt, at man har taget initiativ til, at vi får en debat om disse forhold. Der er i det hele taget for lidt debat om Den Europæiske Union i det danske Folketing, så tak for det.

Jeg synes da også, at jeg vil starte med at sige, at der gennemgående er en række gode tanker og målsætninger i de forslag, som Enhedslisten har fremsat.

Når vi alligevel ikke kan stemme for beslutningsforslagene, skyldes det flere forhold. Vi er ikke enige i alt, hvad der står i beslutningsforslagene, og vi finder også, at meget af det, der står, er for unuanceret og ikke i tilstrækkelig grad er set i en bredere sammenhæng, hvilket er nødvendigt at gøre. Vi mener også, at noget af indholdet i forslagene er præget af en noget gammeldags, stalinistisk tilgang til tingene. Det skal jeg vende tilbage til. Så er der også en del af de forslag, der er lagt op til skal gennemføres, som EU allerede er ved at tage hånd om, bl.a. i forbindelse med den hvidbog om good governance, som Kommissionen har fremlagt.

Som det sidste generelle punkt vil jeg som grundelse for, at vi afviser forslagene, sige, at der også er en række af elementerne, som kræver, at vi nu lige afventer den traktat, der er ved at blive gennemført i EU, før vi tager stilling til, hvordan traktatens bestemmelser skal implementeres i det praktiske liv i Den Europæiske Union.

Så vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til de enkelte forslag.

Først til B 8 om aktindsigt og offentlighed i Den Europæiske Union: Her er der virkelig mange gode intentioner og målsætninger. Det Konservative Folkeparti ønsker bestemt mere åbenhed i EU på en række områder, dels i EU's forvaltning, som det her forslag jo i høj grad lægger op til, dels i EU's beslutningsprocesser.

Når vi ikke kan støtte forslaget, er det, fordi det er forkert timet. Der står oven i købet i forslaget, at det er meningen, at det danske formandskab skal fremlægge disse forslag under formandskabet. Dette er jo, som det er Enhedsli-

sten bekendt, ved at udløbe, og så er der jo ikke meget mening i at kræve, at vi skal fremlægge det under vores formandskab.

Så skulle vi også gerne nå så langt som muligt i retning af at stadfæste principper om åbenhed i den nye EU-traktat, før vi igen tager fat på at se på forvaltningsreglerne i EU. Det er dog ikke længe siden, at der er blevet vedtaget nye regler om åbenhed i EU's forvaltning, så lad os lige få den nye traktat på plads, før vi går videre med det.

Kl. 16.35

Så ønsker Det Konservative Folkeparti også, når vi taler åbenhed, at vi går videre end blot at tale om forvaltningen i EU, vi ønsker også, at der bliver set på beslutningsprocesserne, som kan trænge til mere åbenhed.

Der er også en række bemærkninger i forslaget om undtagelserne, som vi ikke er helt enige i, for så vidt det skal forstås derhen, at undtagelserne nærmest sådan over en kam skal fjernes. Man må jo trods alt acceptere, at der er forhold, som det vil være skadeligt for borgerne eller for virksomhederne eller for EU's interesser, at der er aktindsigt i. Sådan er det jo også i de danske forvaltningsregler. Men vi vil egentlig gerne se, om vi kunne komme længere i retning af at skabe åbenhed i EU's forvaltning. Så meget vil jeg gerne medgive.

Når det gælder B 9 om lobbyister i EU, vil vi afvise det forslag, bl.a. fordi det demokratisk set er betænkeligt at udelukke visse grupper fra at deltage i komiteer og udvalg. Der er i forslaget en lidt besynderlig sondring mellem lobbyister, som er betalte, og lobbyister, som ikke er betalte.

Det tror jeg for det første ville give anledning til temmelig megen administrativ forvirring: Hvem er betalt, og hvem er ikke betalt? Kan man nu altid gennemskue det? Jeg vil i hvert fald gøre opmærksom på, at det jo udelukker udmærkede danske lobbyister fra Danmarks Naturfredningsforening, som måtte være ansat i foreningen, fra Dansk Arbejdsgiverforening og mange andre udmærkede danske organisationer, fra at deltage i arbejdet i udvalg og komiteer. Det synes jeg ikke er hensigtsmæssigt.

Registreringen synes jeg også man i hvert fald skal overveje noget. Der ligger jo også altid noget betænkeligt i for megen registrering af folk med visse synspunkter.

Jeg synes, at denne tendens til registrering og ikke mindst denne tendens til at udelukke visse grupper fra overhovedet at deltage i beslutningsprocesserne er præget af sådan en lidt

gammeldags, stalinistisk tilgang til tingene, som vi i Det Konservative Folkeparti ikke er med på.

Men vi vil gerne se på, om der er konkrete problemer i forbindelse med lobbyisters adfærd i EU, og endda også overveje, om en eller anden registrering kan gennemføres, uden at vi tilside-sætter demokratiske principper, og se på, om vi i hvert fald kan sikre, at der er åbenhed omkring alle henvendelser fra lobbyister til EU's forvaltning.

Men jeg vil godt generelt sige, ikke mindst da jeg selv har ernæret mig som lobbyist igennem mange år, at det jo egentlig er et hæderligt erhverv at være lobbyist. Det er jo kun godt, at der er folk med indsigt på bestemte områder, som gør deres synspunkter gældende og sørger for, at beslutningstagerne er tilstrækkelig informeret om det, de tager stilling til.

Politikere kan jo altså ikke sidde bag de tykke mure på Christiansborg og andre steder og tænke sig til alt og vide alt. Det er vigtigt, at der er en kontakt med lobbyister, og derfor synes jeg, man skal passe på, at man ikke lægger lobbyisterne for had. Tværtimod har demokratiet stor gavn af lobbyister.

Til B 10 om øget demokrati i EU's komiteer: Det har vi meget sympati for, især for så vidt angår mere åbenhed, som vi da gerne vil overveje, men der er jo i forvejen skabt en betydelig grad af aktindsigt i det, der foregår i komiteerne.

Så vil jeg sige, at man jo ikke kan undgå at delegerer noget til Kommissionen, ellers ville Ministerrådet blive overbebyrdet. Mere tekniske administrative bestemmelser må nødvendigvis overgives til Kommissionen, og så er det ikke konsistent, at der, som forslaget lægger op til, skulle være en stemmefordeling i komiteerne svarende til Ministerrådet, for det er der jo heller ikke i Kommissionen.

Hvis beslutninger først er delegeret fra Rådet til Kommissionen, er der ikke konsistens i at forlange, at delegerer man så videre til nogle komiteer for at overveje, hvordan retsakterne nærmere skal udformes, så skal der være en stemmefordeling som i Ministerrådet.

Jeg er i øvrigt ikke sikker på, at det ville være i dansk interesse, at der var en sådan stemmefordeling i komiteerne, da vi sikkert har bedre gavn af at kunne tale og komme med vores argumenter og stemme pr. hoved i komiteerne, end hvis der skulle stemmes efter landestørrelse.

Til B 11 om embedsmænds lobbyarbejde: Vi har ikke meget sympati for, at Kommissionen

sådan driver meget bevidst lobbyistvirksomhed i danske virksomheder, organisationer osv. Det kan måske være lidt for påtrængende. Men det er også særdeles betænkeligt at begynde at lægge begrænsninger på ytringsfriheden, og det er jo det, forslaget lægger op til. Igen her en noget stalinistisk tilgang til tingene.

Man må acceptere, at vi har ytringsfrihed, og at folk taler med hinanden, og vi kan ikke forhindre embedsmænd i Kommissionen i at tale med danskere, selv om Enhedslisten gerne ville det.

Der er jo også danskere, der tager til Kommissionen og driver lobbyistvirksomhed, og der er danskere, som befinder sig i Bruxelles og taler med folk fra Kommissionen. Må de så godt fremføre deres synspunkt, bare de møder nogen nede i Bruxelles, men ikke tale med folk om deres synspunkter, når de møder folk i Danmark? Det er ikke logisk.

Kl. 16.40

Jeg kan se, at min tid er ved at være udløbet, så jeg vil blot slutte med at sige, at vi har sympati for forslaget om mere åbenhed i procedurerne mellem Parlamentet og Kommissionen. Vi vil godt afvente en ny traktat, hvor vi kan se, hvilke beslutningsprocesser det reelt er, der skal være gældende i henhold til den nye traktat. Men vi har sympati for, at da det er lovgivning, der foregår i disse forligsudvalg, skulle der være en større grad af åbenhed omkring det.

Endelig om de alternative videnskabelige vurderinger i EU: Det er selvfølgelig vigtigt, at EU baserer sine beslutninger på nuancerede beslutningsgrundlag, hvor alle saglige vinkler er belyst. Men det er nu også vores indtryk, at man i vid udstrækning inddrager alternative videnskabelige udlægnings af tingene.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke hr. Lars Barfoed for langt det mest konkrete og positive indlæg fra jasi den i denne her debat – et indlæg som også gik ind i diskussionen om de konkrete forslag. Jeg var meget glad for det ordførerindlæg. Det vil jeg gerne sige tak for.

Så skal jeg blot sige, at jeg tror, at hvis man i Stalins tid i Sovjetunionen havde fremsat nogle forslag af denne her art, havde man ikke fået et langt liv, så det der med stalinismen tror jeg ikke rigtig, hr. Lars Barfoed kan komme så langt med.

Når vi foreslår, at det ikke skal være professionelle lobbyister, der skriver lovforslagene, er det simpelt hen for at få en opdeling i, hvem der udfører lobbyistarbejde. Hr. Lars Barfoed kalder det et hæderligt erhverv. Jeg er helt med på, at det er et hæderligt erhverv at være lobbyist, det skal bare foregå åbent, at man er lobbyist, men det er ikke lobbyister, der skal skrive selve lovforslagene. Det er embedsmændene. Det er den sondring, og det mener jeg ikke er stalinistisk. Det håber jeg ikke, jeg skal høre igen.

(Kort bemærkning)

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil bare være sikker på, at vi i hvert fald forstår hinanden helt. Når hr. Keld Albrechtsen siger, at det, der egentlig er tanken med forslaget, er, at lobbyisterne ikke skal skrive reglerne, det skal embedsmændene og politikerne gøre, er jeg naturligvis helt enig i det. Man kan lytte til lobbyisterne, de kan have gode ideer, og dem kan man så tage imod, eller man kan forkaste dem, hvis man ikke synes, de er gode.

Men hvor helt præcis er det så, man har gavn af hr. Keld Albrechtsens og Enhedslistens forslag? Der tales om, at man skal udelukke betalte lobbyister fra at deltage i komiteerne. Men der er jo ingen, der siger, at det, som de bidrager med i komiteerne, nødvendigvis er det, som man i sidste ende adopterer som reglerne. Men hvis de foreslår noget fornuftigt, er det jo rimeligt nok. Og derfor synes jeg da ikke, at man på forhånd skal udelukke deres tilstedeværelse, blot fordi de tilfældigvis er ansat i en organisation eller får penge for at drive lobbyvirksomhed i modsætning til nogle, som gør det på frivillig basis. Jeg forstår ikke den sondring i forhold til den målsætning, som Enhedslisten har med forslaget.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Hr. Lars Barfoed kom med nogle meget interessante betragtninger, som overrasker mig meget.

Jeg er sådan set – det må jeg indrømme – helt åben over for hvem som helst, der skriver et lovforslag med bemærkninger. De behøver efter min opfattelse ikke være ansat i centraladministrationen. Det er jo Folketinget, der under alle omstændigheder tager stilling til lovforslag. Jeg har modtaget ændringsforslag til love, jeg tror endda fra Finansrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, Kræftens Bekæm-

pelse, ja, alle mulige. Det betragter jeg som en fuldstændig legal procedure i lovgivningsarbejdet.

Som oppositionspolitiker er jeg i den situation, at jeg kan hente udmærkede forslag til beslutningsforslagsformuleringer langt væk fra Christiansborg fra gode kræfter ude i landet. Det kan da ikke være en betingelse for lovgivningen, at det er skrevet af ganske bestemte mennesker. Jeg synes, at Enhedslisten langt hen ad vejen er på en meget mærkelig linje.

Nu holder jeg jo ikke min ordførertale lige nu, men jeg vil da spørge hr. Lars Barfoed, om ikke hr. Keld Albrechtsen får for meget snor.

Kl. 16.45

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Grunden til, at det er vigtigt, hvem der sidder i de lovforberedende komiteer, er det meget enkle forhold, at i EU er der kun én instans, der må fremsætte lovforslag, og det er EU-Kommissionen, det er embedsmænd.

Og så kan det efter min mening ikke være rigtigt, at disse embedsmænd, som har monopol på at fremsætte lovforslag – fru Marianne Jelved kan ikke fremsætte lovforslag, et EU-parlaments-medlem kan ikke fremsætte lovforslag, ministeren kan ikke fremsætte lovforslag, det er kun disse embedsmænd, der kan – skal udlicitere opgaven til en professionel lobbyistvirksomhed.

Selvfølger kan lobbyistvirksomheder sende et udkast. Det har vi aldrig drømt om andet, selvfølgelig kan de det. Og fru Marianne Jelved kan sende et udkast, og jeg kan. Det har Enhedslisten naturligvis ingen tanker om at lave nogen begrænsninger i, det ville stride mod alle demokratiske principper. Men vi vil altså ikke have, at de embedsmænd, der har monopol på at fremsætte lovforslag, så udliciterer opgaven til f.eks. European Round Table, eller hvilke andre lobbyistorganisationer der i dag reelt sidder og skriver lovforslagene, som så efterfølgende bliver fremsat af Kommissionen, som har monopol på at fremsætte lovforslag.

Det er derfor, at det er en anden situation, vi diskuterer – hr. Thulesen Dahl var inde på det i sit indlæg – når vi taler om institutionerne i Bruxelles og Folketingets måde at arbejde her på i Danmark. Det er altså to forskellige systemer, derfor er det også to forskellige sæt af løsninger.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Først til fru Marianne Jelved: Jeg tror ikke, at vi er uenige. Det er lidt et spørgsmål om terminologi. Når jeg siger »skriver lovforslagene«, ligger der i det i forhold til det, som Enhedslisten mener, at skrive det med beslutningskraft, altså at man er den endelige skribent af reglerne, dem, som reelt har gennemført reglerne. Og det skal ikke være lobbyisterne, der gennemfører reglerne. Det skal jo være enten politikere, der vedtager dem, eller embedsmænd, ligesom herhjemme, der har fået delegeret kompetence til at lave nogle nærmere forskrifter.

Og til hr. Keld Albrechtsen: Det er jo også herhjemme således, at der er situationer, hvor embedsmænd får mulighed for at skrive et cirkulære på baggrund af en lovgivning, der er gennemført, og der vil embedsmændene da ofte rådføre sig med interessegrupper, der kan komme med forslag, som man så kan bruge eller ikke bruge.

I forhold til ordet »skrive« ligger der jo så det i det, at det da godt kan være, at disse interessegrupper har skrevet noget, hvor man så fra embedsmændene siger: Det lyder da fornuftigt, det sætter vi så ind i cirkulæret. Så har de skrevet det, i den forstand at de har foreslået det, men de har ikke skrevet det, i den forstand at de har besluttet det, og det er jo en vigtig sondring.

Jeg synes ikke, der er noget galt i, at lobbyister får mulighed for at deltage i udformningen af de nærmere forskrifter, men det skal være embedsmænd, der selvfølgelig skal være neutrale i forhold til lobbyisterne, der træffer den endelige beslutning, hvis det er forskrifter, man har fået delegeret til embedsmænd at lave. Det er jeg sådan set enig i.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det kan godt være, at det er mig, der ikke kan forstå det højere skoleridt her, men jeg må indrømme, at jeg sådan set er helt åben over for, hvem der sætter pen til papiret og føjer ord til ord, hvis de, der skal fremlægge det, i det her tilfælde Kommissionen, står inde for den tekst, der fremlægges, som om de kunne have skrevet den selv. Så behandles den fuldstændig efter almindelig procedure med høringer og behandlinger i Europaudvalget og tilbage igen, og mange år går der, og endelig bliver det vedtaget.

Men hvordan skal man kontrollere, hvem der satte det første ord på papiret? Det kan jeg slet ikke se for mig. Og hvilken rolle spiller det, hvis

de, der har ansvaret for at lægge loven frem, står inde for den? Det har jeg meget svært ved egentlig at kunne følge med i.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Som jeg hører det, er der ingen uenighed mellem hr. Lars Barfoed og mig i den her sag. Det er et spørgsmål om, hvordan man formulerer det fuldstændig præcist, og det kan vi sagtens kigge på.

KI. 16.50

Men der er en uenighed i forhold til fru Marianne Jelved. Der er jo en årsag til, at man har de lobbyistregler i USA. Efterhånden som EU udvikler sig, får vi de tilsvarende sager i EU. Vi havde f.eks. hele tobaksreklamesagen. Og det er altså ikke en god idé, hvis EU-embedsmænd kan sætte folk fra tobaksindustrien til at skrive lovforslagene om tobak, i hvert fald ikke uden at vi ved det. Og det er jo det, vi foreslår ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Er der et spørgsmål til hr. Barfoed?

Keld Albrechtsen (EL):

Undskyld, hr. formand, men som ordfører kommenterer jeg de to spørgsmål, der er stillet til mig fra de to spørgere.

I formen må det jo være ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg må bare lige gøre opmærksom på, at det er hr. Lars Barfoed, der er ordfører i øjeblikket, som vi stiller spørgsmål til, så vi er enige om, hvor langt vi er i processen.

Keld Albrechtsen (EL):

O.k., formand.

Så skal jeg blot sige til hr. Barfoed, men det gælder jo også fru Marianne Jelved, at det er en uskik, hvis det ikke er synligt, at det f.eks. er en stor tobaksvirksomhed, der har skrevet et lovforslag.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Diskussionen nærmer sig lidt kryptisk ordkløveri, synes jeg. Skal vi ikke slå fast, at lobbyister, interessegrupper af enhver art, i hvert fald set fra min synsvinkel, meget gerne må medvirke i processen, hvor regler tilvirkes? Det skal bare i sidste ende være sådan, at det er lovgivere, dvs. politikere eller embedsmænd, der har fået dele-

geret kompetencen til at lave nogle nærmere forskrifter, der beslutter, om det, som interessegrupperne i givet fald har stillet som forslag, nu også er det rigtige, og dermed om det er det, der skal være gældende ret. Sådan må sondringen være.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Villy Søvnal som ordfører.

Villy Søvnal (SF):

Alle seks forslag fra Enhedslisten har som formål at stille øgede krav om demokrati, gennemsigtighed og åbenhed i EU, krav til lobbyister m.v.

Helt generelt er det forslag, der med enkelte undtagelser trækker i retning af vores ønsker for demokratiudviklingen i EU, og jeg synes egentlig, at Enhedslisten skal have ros for at gå så konstruktivt ind i diskussionen om EU's udvikling. Derfor synes jeg også, det er lidt sælsomt at opleve både ordførerne fra Venstre, De Konservative og Socialdemokratiet og ministeren være så optaget af at finde hår i suppen.

Jeg kom til at tænke på, at medmindre man kan det hele, skal man slet ingenting. Det kunne være en fælles overskrift for det. Det synes jeg er helt underligt. Jeg synes, man netop i den her proces med konvent osv. skulle være glad for, at partierne leverer inspiration til et så væsentligt område som det her: Hvorfor det? Fordi det er helt afgørende for at styrke det, man kunne kalde den fælles offentlighed omkring EU-sager, at åbenhed, demokrati, gennemsigtighed styrkes.

Vi, der er optaget af EU-projektet, har en fælles interesse i at sikre, at åbenhed og gennemsigtighed styrkes meget mere, fordi det er forudsætningen for en folkelig accept.

Noget af det, som befolkningen bestemt ikke kan lide, er alt det, der trives i tussmørke. Derfor forstod jeg ikke de mange forsøg på at finde hår i suppen. Jeg synes ikke, det er klogt – jeg synes ikke, det er klogt for det europæiske projekts skyld.

Statsministeren lagde ved starten af det danske formandskab vægt på, at arbejdet for større åbenhed ville være en dansk mærkesag. Hvis man kigger på resultaterne, må man sige, at det er meget lidt, der er sket. Det er vel stort set kun i forhold til Ministerrådet. Det er vigtigt nok, men i forhold til ambitionsniveauet havde jeg med en regeringsudmelding af den art forestillet mig, at man var langt, langt mere ambitiøs. Jeg synes, det er ærgerligt, at der ikke er større am-

bitioner, netop fordi det er så vigtigt for samarbejdets skyld.

Med de indledende bemærkninger skal jeg vove mig ind i de enkelte forslag, for når man gør sig den umage at fremsætte seks forslag, synes jeg også, vi bør forholde os mere kontant til dem.

Kl. 16.55

Det første er B 8 om aktindsigt og offentlighed i EU, der indeholder et element, der hedder fjernelse af indskrænkninger i og undtagelse fra aktindsigt. Det går jo tilbage til Amsterdamtraktatens bestemmelser om aktindsigt. Jeg synes, det er en oplagt lejlighed til at spørge: Fik vi så også det, vi gerne ville omkring aktindsigt? Eller er de mange undtagelser, der nu eksisterer, for omfattende i forhold til det almindelige krav om, at der bør være åbenhed, medmindre der er noget, der taler for det modsatte? Jeg er af den opfattelse, at vi har en fælles interesse i at arbejde for, at vi kommer langt videre i fjernelse af indskrænkninger i og undtagelser fra aktindsigten.

Det samme gælder ombudsmandens rolle, der også har været til debat før. Jeg synes, det vil være oplagt fra dansk side at arbejde for, at ombudsmanden får samme indsigt i sagskomplekset som revisionsretten for at sikre, at undtagelsesbestemmelserne ikke også rammer ombudsmanden.

Der er i øvrigt en ganske interessant passus i forhold til beskrivelsen af embedsmændenes job, der siger, at embedsmændene i samtaler med embedsmænd skal udvise loyalitet over for den institution, de er sat til at arbejde i. Her skal man prøve at forestille sig, at vi havde en lignende bemærkning i den danske ombudsmands betjølser. Når ombudsmanden henvender sig, skal embedsmandens første overvejelse være: Udviser jeg nu tilstrækkelig loyalitet over for mit eget ministerium, når jeg udtaler noget?

Det synes jeg er en voldsomt bremsende sætning, som jo gør, at ombudsmandens rolle bliver bremset, og som gør, at loyaliteten så at sige er første bud, og derefter kan man udtale sig om forholdene til ombudsmanden. Også dér har vi brug for at gå videre af hensyn til forståelsen for EU-projektet.

Det samme gælder korrespondancen internt i EU. I Danmark er det sådan, at når et dokument bevæger sig fra et ministerium til et andet, er det omfattet af loven om aktindsigt. Det er det ikke i EU, fordi man betragter Kommissionen som en helhed. Det betyder, at når en skrivelse bevæger

sig fra et generaldirektorat til det næste, er den ikke omfattet af reglerne om aktindsigt.

Hvis nu vi lavede en regel herhjemme, der sagde, at vi har én regering, og derfor er et brev inden for regeringen ikke omfattet af aktindsigt. Lad os prøve at forestille os, hvilken voldsom indskrænkning det ville have i aktindsigtsreglerne. Jeg synes ikke, det er gennemtænkt af dem, der er tilhængere af et EU-projekt, ikke at ville være mere ambitiøse med hensyn til offentlighedens adgang til indsigt.

Det samme gælder forslaget om lige adgang på samme tid. Det er selvfølgelig helt afgørende, at det kan ske lige præcis, når den offentlige debat pågår.

Om B 9 vil jeg sige, at jeg synes, det er oplagt. Jeg forstod slet ikke argumentationen for ikke at gå videre med beskrivelsen af, hvilke regler lobbyisterne skal arbejde under. Jeg forstod, at vi oven i købet har en tidligere lobbyist iblandt os. Det er jo fint nok. Det, der lægges op til, er jo ikke, at de ikke må arbejde, men at der skal lys på dem, så de skal registreres, og der skal være et adfærdskodeks for, hvordan de arbejder.

Jeg synes ikke, man kan sammenligne det med danske forhold, netop fordi det danske demokrati jo er anderledes udbygget i form af offentlighedens tilstedeværelse. Derfor har vi på det her punkt langt større behov for at få nogle regler fastsat.

Så er der hele komitédiskussionen. Nogle steder synes jeg, det er for detaljeret omkring stemmeregler. Jeg er også bekymret, hvis man skal kunne indbringe med opsættende virkning for både Parlament og Ministerråd, for så er man reelt med til at sande systemet til. Men den del af det forslag, der vedrører åbenhed, er vi helt med på. Også her har vi brug for at vide, hvad der sker med f.eks. offentlig adgang til referater og oplysning, specielt om landenes holdning og deres stemmeafgivning. Det støtter vi fuldt ud fra SF's side.

Så er der B 11, som er et forslag om embedsmændene og lobbyarbejde i forhold til regeringer. Jeg tror, det er svært at lovgive om, at man ikke må udføre lobbyarbejde. Igen synes jeg, det afgørende ikke er at forbyde det, men det afgørende er at sikre, at der er lys på det, så man stiller krav om åbenhed og gennemsigtighed i det arbejde, der pågår.

Kl. 17.00

Forslag nr. B 13 er et forslag om den fælles beslutningsprocedure, der blev indført mellem Kommission og Europa-Parlament, hvor hensig-

ten netop var større åbenhed for at sikre, at når de kom til Europa-Parlamentet, var det åbne sager. Derfor er det principielt betænkeligt, når man så kortslutter demokratiproceduren ved at lave en procedure, hvor man laver en aftale mellem Kommissionen og en udvalgsformand i Europa-Parlamentet.

Den seneste sag, jeg kan huske, var sagen om støj i de europæiske lufthavne, hvor man går ind og laver noget, der de facto er en aftale. Jeg tror oven i købet, at Venstres medlem omtalte det, hvis jeg husker rigtigt fra avisdebatten, som en uhensigtsmæssig procedure, fordi man i realiteternes verden var kommet til at kortslutte processen. Der synes jeg vi har en interesse i at skubbe på i forhold til åbenhed.

Det sidste forslag i den her omgang er B 14, altså forslaget om alternative videnskabelige vurderinger i EU. Jeg synes, det er svært at betegne det som et stalinistisk forslag. Jeg synes sådan set, når man står over for et erhvervsliv, der har de lobbyistmuligheder, som de har, og skal sammenholde det med den folkelige debat og den folkelige interesse, de steder, hvor miljøinteresser og erhvervsinteresser brydes, de steder, hvor nationale interesser brydes med store multinationale selskabers interesser, er det klart, hvem der står stærkest. Derfor synes jeg, det er et godt forslag, at man har uafhængige alternative videnskabelige miljøer, der kommer mere frem, end tilfældet er i øjeblikket.

Alt i alt, med ganske få forbehold støtter vi fra SF's side. Vi synes, Enhedslisten fortjener ros. Vi forstår ikke forsøget på sådan at finde hår i suppen som andet end en modvillighed, som jeg synes er uklog. For de partier, der gerne vil en større folkelig tilslutning til et EU-samarbejde, er det afgørende, at alle tiltag, der kan gøres for at sikre større åbenhed og dermed større gennemsuelighed samt større debat om EU-anliggender, fremmes. Derfor støtten.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil først godt anholde over for hr. Villy Søvnald, at jeg ikke tror, at jeg brugte ordet stalinistisk i forhold til alternative videnskabelige vurderinger. Det var i nogle andre sammenhænge, jeg anvendte det udtryk, men lad det nu være.

Jeg forstod, at hr. Villy Søvnald ikke forstod, hvordan man kunne vende sig imod den del af rækken af beslutningsforslag, der har at gøre med lobbyister. Et af mine problemer er – og jeg vil godt spørge hr. Villy Søvnald, hvordan hr.

Villy Søvndal vil løse mit problem – at jeg synes, det er vanskeligt at se argumentationen for at sondre mellem betalte og ikkebetalte lobbyister. Hvorfor skal der sondres? Er det afgørende ikke, at man kan se, hvilke interesser folk, som optræder som lobbyister, har eller repræsenterer, snarere end om de er betalt eller ikke er betalt for at gøre arbejdet?

Hvis man indfører en sådan sondring, er hr. Villy Søvndal så ikke enig i, at det ville være temmelig vanskeligt administrativt at finde ud af, om folk er betalt for at gøre arbejdet eller ej? Har de bare fået betalt flybilletten? Får de også betalt hotelovernatning, eller får de løn for det? Og hvorfor skal det som sagt i øvrigt være afgørende?

Det synes jeg i hvert fald er én betænkelse, helt bortset fra at man jo, hvis der er tilstrækkelig indsigt og åbenhed i forvaltningen, kan se, hvem der har henvendt sig til Kommissionen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Villy Søvndal spørger, om jeg ikke er enig i, at det er en uhensigtsmæssig procedure. Det er rigtigt, at jeg har udtalt mig i sagen om Husky, altså den her med flystøj, som jo kom meget hurtigt gennem Europa-Parlamentet allerede efter førstebehandlingen. Her skal man lige huske på, at det er en gammel sag. Det er en sag, vi har haft på det europæiske bord i masser af år, så det er ikke en ukendt sag. Det er nok en af grundene til, at det gik hurtigt.

Det, jeg kritiserede, og det, jeg fortsat kritiserer, er sådan set behandlingen her i huset og ikke behandlingen i EU. Tværtimod er det en god idé, hvis EU bliver i stand til at træffe beslutningerne hurtigere. Så er det lettere for befolkningen at følge med i, hvad man foretager sig, altså at følge processen fra forslaget fremsættes, til det vedtages endeligt.

Det, vi allerede har fået tilslutning til i vores underudvalg og også i forhold til regeringen, er, at vi skal se på vores interne procedure i Danmark, så vi, om jeg så må sige, kan følge med, når EU beslutter sig hurtigt. Det vil sige, at vi skal ind på et lidt tidligere tidspunkt, fordi beslutningsprocessen er blevet hurtigere i det europæiske system.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Hr. Lars Barfoed spørger, om jeg ikke kan hjælpe ham med det problem at sondre mellem betalte og ikkebetalte lobbyister. Når det er lidt interessant med betalte lobbyister, er det jo, fordi det er rart at vide, hvem der betaler, fordi man dermed har en meget tydelig fornemmelse af, hvad det er for interesser, der varetages i sagen.

Men jo, det kan være svært. Det kan jo altid være svært, for der kan betales med penge eller naturalieøkonomi af den ene eller den anden form. Så for min skyld kan vi gerne udvide det til, at det er lobbyister i det hele taget, der skal registreres. Der er en meget stor stab af lobbyister dernede, men der er selvfølgelig også folk, der udøver lobbyvirksomhed ad andre veje.

Jeg synes ikke, at den begrundelse, der hedder, at hvis vi ikke kan nå hver eneste lobbyist, der henvender sig, har vi ingen interesse i det her, holder. Men sådan hørte jeg heller ikke hr. Lars Barfoed. Jeg hørte det som en interesse i under udvalgsarbejdet at prøve at komme det lidt tættere, og det synes jeg bestemt er anstrengelsen værd.

Til fru Charlotte Antonsen om den fælles beslutningsprocedure mellem Kommission og Europa-Parlament: Jeg er enig med fru Charlotte Antonsen i, at det er vigtigt, at vi kommer hurtigt ind i sagerne. Jeg vil sige lidt om det som ordfører under næste punkt, men i virkeligheden burde vi måske tilrettelægge det under en form, hvor vi i højere grad tog nogle af de store europapolitiske debatter offentligt, dvs. i Folketingssalen.

Derved tog vi den principielle debat, det er vel typisk, når grønbogen kommer, om, hvor vi synes en sag principielt skal bevæges hen, og så kan vi følge den undervejs også her i Folketinget. Jeg tror, det er vigtigt for åbenheden, at flere sager flyttes herved – vel at mærke sager af principiel karakter.

Faren er jo med fru Charlotte Antonsens argumentation, at hvis man får lov til at lave en sondring mellem væsentlige ting og ikkevæsentlige ting, så risikerer vi jo, at den grænse bliver flyttet, sådan at en hel række sager, der i øvrigt ville være af offentlig interesse, pludselig bliver kortsluttet i en meget hurtig demokratisk proces, hvor ikke alene Folketinget, men også Europa-Parlamentet bliver koblet af.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Marianne Jelved som ordfører.

Marianne Jelved (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører, fru Elisabeth Arnold, ikke kan være til stede i dag, skal jeg knytte nogle bemærkninger til Enhedslistens beslutningsforslag.

Først vil jeg gerne understrege, at Det Radikale Venstre støtter, at åbenhed og gennemsigtighed er grundprincipperne i det internationale demokrati, som vi er ved at bygge i Europa. Det er også vigtigt at understrege, at demokrati altid skal diskuteres, fordi der kan ske skred undervejs, som kan være umærkelige, og der kan gå tid, inden man opdager, at ting har forandret sig i en retning, som ikke har været gavnlige for åbenheden og demokratiet. Og det gælder principielt, uanset om det er på det kommunale, det nationale eller det internationale niveau, eller man kunne også sige på foreningsniveau. Det gælder sådan set alle steder, hvor vi demokratisk træffer beslutninger.

EU er inde i en proces og har været det i hele sin levetid, og der arbejdes ihærdigt i Kommissionen, i Rådet, i Europa-Parlamentet, her i Folketinget i Europaudvalget for at gøre tingene på en bedre måde. Det arbejde støtter vi fra Det Radikale Venstre og deltager aktivt i det, og vi har på dette punkt fuld tillid til, at den danske regering presser på for at videreføre den linje, som tidligere regeringer har lagt i forbindelse med udviklingen af den demokratiske proces i EU-sammenhænge.

Vi er også meget tilfredse med, at Europaudvalget, jeg havde nær sagt løbende, men med meget korte intervaller tager arbejdet op til fornyet overvejelse og erfaringsudveksling for at kunne gøre det bedre, herunder også inddrage fagudvalg og andre instanser i det hele taget i det arbejde, som jo faktisk er temmelig indviklet, når man taler om internationalt samarbejde på demokratiske vilkår.

Så vil jeg gerne kvittere for europaministrens besvarelse af beslutningsforslagene og henholde mig til den. Jeg synes, at europaministrens svar ganske godt beskrev det arbejde og de regler og ændringer, der løbende sker i EU-samarbejdet og i processen omkring beslutningerne. Det var faktisk en ganske glimrende beskrivelse, som jeg gerne vil anbefale alle at trække ud fra Folketingets hjemmeside.

Så vil jeg gerne fremhæve de åbne ministerrådsmøder i forbindelse med behandlingen af direktivforslag. Det glæder Det Radikale Venstre meget, at det er kommet i gang. Det er en sag, som vores parti har arbejdet for i mange, mange år. Vi vil selvfølgelig meget gerne følge de fremskridt, der sker der, og de tilvalg, der skal til, også fra ministerrådene, for at indarbejde de åbne møder i deres dagsorden og i deres proces.

Mange af de ændringer og forbedringer, der er sket, er jo sket løbende og derfor også under den tidligere regering. Jeg har selv haft temmelig meget at gøre med et af de kritikpunkter, som Enhedslisten rejser i et af sine beslutningsforslag under betegnelsen Lamfalussyrapporten, og det drejer sig om behandling af regelsæt for det finansielle marked.

Når jeg trækker den frem, er det, fordi hr. Keld Albrechtsen og jeg har haft ihærdige diskussioner om det tema i Europaudvalget, da jeg var minister. Selv om jeg for så vidt på mange områder er åben over for Enhedslistens tankegang, og jeg synes også, at vi havde en konstruktiv dialog om hele komitologiproceduren og fik det sat nogenlunde på gode skinner, har jeg ikke selv kunnet følge det så nært efter regeringsskiftet. Enhedslisten skriver i bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 10, som handler netop om disse komiteer:

»Forslaget er også et resultat af det lobbyistpres, som gruppen European Round Table (ERT) har øvet på Kommissionen og dens embedsmænd. ERT har på linje med Lamfalussy-gruppen – eller var det omvendt? – kritiseret den langsomme beslutningsproces i EU og udtalt, at dette skyldes sagens unødvendige hensyn til forskellige nationale politikere og regeringer, som er en hindring for kapitalens frie udfoldelse.«

Så må jeg sige, at det egentlig er ærgerligt, at Enhedslisten beskriver disse temaer på en så værdiladet måde, at selv nakkehårene på en radikal begynder at rejse sig. Jeg er glad for, at jeg har været en aktiv deltager i den proces, og jeg mener, at det er fuldstændig frit for enhver forening, herunder European Round Table, at komme med forslag til forbedring af en lovgivningsproces. Det har vi i øvrigt også tidligere været inde på under korte bemærkninger til ordførere.

Jeg vil bare understrege, at også politikerne, herunder ministrene, herunder undertegnede, fandt, at det var nødvendigt at skabe en anden beslutningsprocedure på dette område. Vi var, og det går jeg ud fra vi stadig væk er, i en situati-

on, hvor der gennemsnitlig én gang om ugen kommer et nyt finansielt instrument på markedet, og vi vil meget gerne fra Det Radikale Venstres side regulere det finansielle marked med regelsæt, der gør, at de investorer, der er, de borgere, der investerer og bruger disse finansieringsinstrumenter, har nogenlunde sikkerhed for at vide, hvad der er op og ned.

Det er vi nødt til at have et system der kan agere relativt hurtigt over for. Derfor er der lavet en speciel procedure, som hr. Keld Albrechtsen kender udmærket, og som jo ikke foregår uafhængig af de politiske rammer og direktiver, der udstikkes fra de folkevalgte regeringsrepræsentanter, de ansvarlige for lovgivningsarbejdet.

Vi har jo også i Danmark udvalg, råd, nævn osv., som i mange sammenhænge i virkeligheden er med til implementere lovgivningen. Det anser vi i Det Radikale Venstre som en del af vores folkestyreproces, hvor mange mennesker deltager på mange forskellige måder. Det er jo ikke kun Folketinget, der arbejder med demokrati og med at gennemføre ændringer af vores samfund.

Derfor er det lidt ærgerligt, at der er den type værdiladede bemærkninger, som kræver nuancer, hvis man vil gå ind i en debat med Enhedslisten. Det vil vi gerne fra Det Radikale Venstres side. Vi synes, at disse på mange måder udmærkede beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat, med meget god grund kunne indgå i den proces, som foregår bl.a. i Europaudvalget, hvor Enhedslisten jo også er repræsenteret.

Kl. 17.15

Så skal jeg i øvrigt knytte et par bemærkninger til lobbyarbejdet. Her står jeg altså af, for jeg synes, det er meget, meget betænkeligt, at man vil regulere noget af demokratiarbejdet på en måde, som i dette tilfælde har baggrund i en meget uheldig sag.

I Det Radikale Venstre er vi meget, meget forsigtige med at lovgive med virkning for tusinder af mennesker på grund af én eller to enkelte, uheldige sager. Vi mener altså, at der skal meget mere til, før vi vil gribe ind, og i hvert fald er det vigtigt, når der kommer uheldige sager frem, at der er politisk opmærksomhed omkring dem, og at man ad den vej påtager sig at løse opgaven uden nødvendigvis at lovgive.

Jeg kan se nu, at jeg ikke kan nå at komme konkret ind på alle beslutningsforslagene, men jeg vil sige ganske kort om beslutningsforslag nr. B 8 om aktindsigt, at jeg synes egentlig, der skal tages hensyn til aktindsigt.

Vi har diskuteret danske postlister – nu prøver jeg at parallelisere til danske forhold på det principielle plan – og jeg må sige, at jeg er dybt betænkelig ved at offentliggøre alle postlister, også med personlige henvendelser fra borgere, hvis privatliv kan krænkes af, at visse forhold bliver offentligt kendt. Derfor mener jeg, det er rigtigt, at man tager hensyn og vurderer hver konkret sag, men selvfølgelig skal der være en ankeinstans, som borgeren kan henvende sig til, og som fungerer. Lad os se på det.

Dernæst om de fælles beslutningsprocedurer: Jeg synes, at Enhedslisten igen på en måde rammer lidt skævt, for hvor ligger Europa-Parlamentet og dets ansvar i de kritikpunkter, der kan rejses om den måde, den fælles beslutningsprocedure udmøntes på? Her synes jeg, det tilkommer bl.a. Enhedslisten, men også gerne Det Radikale Venstre og andre, der er optaget af dette spørgsmål, at prøve at appellere til Europa-Parlamentet, som består af folkevalgte politikere, om at gøre sig overvejelser om, hvorvidt den måde, de har valgt at gøre det på, er hensigtsmæssig og troværdig og skaber tillid til den måde, beslutningerne træffes på. Det synes jeg var mere hensigtsmæssigt, end at det danske Folketing skal begynde at overrulle Europa-Parlamentet. Det er lidt et spørgsmål om teknik og proces.

Til allersidst vil vi gerne fra Det Radikale Venstres side henvise til det arbejde, der foregår i konventet, og til den proces og procedure, der er i gang i Europaudvalget, i fagudvalgene og i EU som sådan, som jeg har nævnt tidligere. Jeg synes ganske bestemt, at Enhedslisten skal lade sine beslutningsforslag indgå i det arbejde, der foregår i Europaudvalget, for så får vi dem jo tilbage igen i en eller anden forstand.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Spørgsmålet om lovgivningen om værdipapirerne, Lamfalussy, vil jeg vende tilbage til i min ordførertale, for det er jo en ret stor sag, så her blot denne bemærkning: Jo, jeg er faktisk enig i, at vi ikke skal begynde at registrere alle mulige almindelige mennesker, der sender et brev, og det er netop derfor, vi har foreslået, at lobbyistkontrollen kun skal omfatte de professionelle lobbyister.

Der er så nogle, der har haft andre synspunkter og har spurgt: Hvorfor skal det kun være de professionelle? Vi kan sætte os ned og foretage en analyse. I USA har man valgt, at det skal være de professionelle. Dem kan man sagtens

afgrænse derovre, og i det hele taget tror jeg, der kunne være grundlag for simpelt hen at tage til USA og studere fænomenet, for de er langt foran os med hensyn til at få en rimelig åben og demokratisk debat.

Med hensyn til at lade lobbyister omfatte af kontrollen siger fru Marianne Jelved, at der kun er nogle enkeltstående eksempler. Ja, men de bliver bare ved med at komme. Det seneste var det ændrede forslag om kemikalielovgivning, hvor EU-Kommissionen inviterede lobbyisterne ind, og så kom der et forfærdelig ringe forslag ud af det. Alle ordførerne kender formentlig til, hvordan det, der skulle have været en kontrol med kemikalier, nærmest endte med at blive fri bane for godkendelse af nye kemikalier. Det er det seneste eksempel, jeg kender af de rigtig store og slemme, men eksemplerne findes jo, og de er utallige.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes, det principielt er meget, meget afgørende og meget vigtigt at slå fast, at uanset om man er medlem af en forening, om man er lobbyist, om man er lønnet eller ulønnet, om man er af hun- eller hankøn, og uanset hvilken etnisk minoritet man tilhører, osv., har alle lov til at bidrage til en lovgivningsproces. Alle har lov til at påvirke det lovforberedende arbejde, alle lov til at påvirke det under beslutningsproceduren osv., og jeg vil hellere have en for stor åbenhed end en for lille åbenhed.

Så synes jeg, det er meget, meget betænkeligt, at man vil lovgive om, hvem der må tale med hvem, på grund af den uheldige sag om påvirkning af embedsmænd. Jeg mener, vi må have tillid til, at embedsmændene ved, hvor grænserne går, men uanset det skal man aldrig fratage noget parlament ansvaret for den lovgivning, som vedtages i parlamentet. Det er dér, de afgørende ting foregår, og det er dér, parlamentarikerne skal sørge for at få blotlagt alternative muligheder og konsekvenserne af lovgivningen. Men processen forud for selve lovgivningen i parlamentet mener jeg må være præget af helt klar åbenhed, så alle har mulighed for at være med.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tolker fru Marianne Jelveds seneste melding sådan, at hun også ønsker, der skal være en høj grad af åbenhed, i hvert fald omkring de profes-

sionelle lobbyisters påvirkning af beslutningsprocessen, og hvis det ikke er tilfældet, er der uenighed mellem Enhedslisten og Det Radikale Venstre.

Vores holdning skyldes simpelt hen, at disse lobbyistfirmaer, som jo er kæmpestore med hundredvis af medarbejdere, repræsenterer de største koncerner i verden. Derfor må vi bare erkende, at det er magter, der har lige så stor indflydelse som små nationalstater, og så er vi altså nødt til at forholde os til, at de er en del af magtfaktorerne her i verden.

Så vil jeg i øvrigt sige afslutningsvis i denne runde, at jeg er enig i, at Europa-Parlamentet ikke har gjort det godt nok med hensyn til den fælles beslutningsprocedure. Der er også kritik at rette mod Europa-Parlamentet, og den skal jeg gerne bære videre til dem, jeg kender i Parlamentet, og så kan fru Marianne Jelved jo gøre det samme. Men det, at jeg stiller forslaget her i Folketinget, skal ikke forstås sådan, at jeg dermed fritager Europa-Parlamentet for dets del af ansvaret – bestemt ikke.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Af bemærkningerne til danske lovforslag fremgår det jo, hvilke instanser og foreninger osv. der har været høringsberettigede. Men det fremgår selvfølgelig ikke, hvis privatpersoner har henvendt sig til en embedsmand eller til en minister, og stillet forslag under det lovforberedende arbejde.

Det kan selvfølgelig overvejes, om man skal have noget tilsvarende i direktivforslagene, så man kan vide, hvem der har taget del i en proces i det lovforberedende arbejde; det synes jeg vi kunne diskutere. Men uanset hvem der har været med, og uanset om det bliver oplyst eller ej, fratager det aldrig nogen sinde selve lovgiverne – de, der har kompetencen til at beslutte, om lovgivningen skal gælde, og hvordan den skal se ud – ansvaret for at træffe beslutningerne. Det er dem selv og ikke en eller anden kæmpestor international virksomhed, der har prøvet at få tilgodeset sine ønsker, der står med ansvaret.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Kristeligt Folkeparti har megen sympati for intentionerne bag Enhedslistens beslutningsforslag. Større åbenhed i hele EU er en vigtig sag. Det er med til at sikre unionen demokratisk legitimitet, og derfor er det også afgørende, som det blev påpeget af europaministeren, at der er sket en række fremskridt i EU.

Siden det nationale kompromis' dage, hvor der fra dansk side blev lagt vægt på mere åbenhed, nærhed og demokrati i EU, er der bl.a. takket være danske initiativer sket fremskridt i den retning. Det gælder f.eks. den nye forordning om aktindsigt.

Kl. 17.25

Spørgsmålet om at sikre mere åbenhed i EU bår efter Kristeligt Folkepartis opfattelse også ses i sammenhæng med det arbejde, der foregår i konventet og senere i forbindelse med regeringskonferencen. Overordnet er det for Kristeligt Folkeparti vigtigt, at for at få skabt mere åbenhed og gennemskuellighed må traktatgrundlaget forenkles, de nationale parlamenters indflydelse styrkes, kompetencefordelingen mellem EU og medlemslandene tydeliggøres i et nyt traktatgrundlag, og ministerrådsmøderne åbnes.

Angående Enhedslistens forslag vil vi gerne være med til at styrke adgangen for offentligheden til at få aktindsigt, og vi vil også gerne være med til at styrke EU's ombudsmandsinstitution.

Med hensyn til forslagene angående lobbyisme kunne man overveje en registrering og en adfærdskodeks for lobbyister; men vi har ikke som Enhedslisten problemer med, at interesseorganisationer og lobbyister prøver at påvirke politiske beslutningstagere. Det sker jo også i Danmark.

Hvad angår åbenheden i vort eget parlament, Folketinget, er der bestemt også grund til at fortsætte debatten om, hvordan den sikres. Det medvirker Kristeligt Folkeparti gerne til.

Konkluderende er der altså i de fremsatte beslutningsforslag både enkeltelementer, som Kristeligt Folkeparti kan støtte, og andre, som vi ikke kan støtte.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for debatten, naturligvis i særlig grad til hr. Villy Søvnald og hr. Kristian Thulesen Dahl og også fru Tove Vi-

debæk for positive meldinger om det, som er hoveddrivankeret i dette kompleks af forslag, nemlig bestræbelsen på at få øget åbenhed og mindre demokratisk underskud i EU. Jeg synes alt i alt, at det blev en rimelig god debat, efterhånden som det lykkedes at få drejet den ind på det, som forslagene egentlig handler om.

Jeg må sige, at ministerens indledning var for mig en meget skuffende optakt til debatten, for det var jo en gennemgribende negativ tale, ministeren holdt. Ministeren mente, at der var opnået stort set alt, hvad der kunne opnås på demokratiområdet i EU, så der var sådan set ikke rigtig mere at komme efter, og i hvert fald havde den danske regering ikke mere at byde på. Det var vel stort set bundlinjen i det, ministeren fremkom med, og det var i hvert fald overordentlig begrænset, hvad der kom frem af budskaber.

Med hensyn til sådan noget som tidsfristerne sættes Folketinget jo i dag ofte over for at skulle behandle komitésager fra EU med få dages varsel, i nogle tilfælde helt ned til ét døgn varsel. Det har vi oplevet, og det ved ministeren, men ministeren mente, at det må vi leve med, og at det, der foregår i komiteerne, er noget teknisk og administrativt, så det behøver vi sådan set ikke bekymre os så meget om.

Her synes jeg, der var en langt mere rimelig fremstilling fra fru Marianne Jelveds side. Hun sagde, at man har jo lavet en bemyndigelse ved f.eks. lovgivningen om værdipapirmarkederne, og jeg går ud fra, at fru Marianne Jelved er enig med mig i, at det er i høj grad noget politisk. Så kom vores uenighed frem, fordi jeg synes, man har overladt for meget politisk lovgivningsmagt til komiteerne i det, der kaldes Lamfalussyrapporten.

Jeg har senere i Europaudvalget faktisk stemt for nogle af de forslag, der er kommet frem, fordi det, man har udarbejdet, på nogle punkter har vist sig at være rimelig fornuftigt. Men den procedure, der gør, at vi først får mulighed for at se det, når det er for sent, er jeg altså stadig dybt uenig i. Derfor er jeg ked af, at ministeren så bruger netop Lamfalussy som eksempel på, at her er tale om noget teknisk administrativt, for det er der altså ikke. Her er tale om den lovgivning, der i fremtiden regulerer, hvordan vores værdipapirmarkeder kommer til at fungere. Det er jo dybt vigtige sager. Det er jo sager, der kan få kæmpestor betydning for økonomiens udvikling.

Kl. 17.30

Vi har nu haft hele diskussionen om regulering af insiderhandel, og der havde vi så, det vil jeg blankt medgive fru Marianne Jelved, et fremskridt på det punkt ved det, at der kom et forslag, der rent faktisk gav en vis regulering omkring insiderhandel, en vis registrering af, hvem der har mulighed for at kunne drive insidervirksomhed og på den måde berige sig på andres bekostning.

Så det var et fremskridt, men det var jo et rent held, at vi fik et fremskridt, for det foregik i en fuldstændig lukket procedure.

Det kan vi så fortsætte med at diskutere, men jeg synes, det er meget forkert af ministeren, at han forsøger at give befolkningen det indtryk, at det, der foregår i disse komiteer, ikke er politik. Det er politik, så det virkelig batter, og det er nogle af de mest vidtgående beslutninger, man kan forestille sig, der bliver truffet i disse komiteer.

Hvis der bliver åbnet for at dyrke gensplejsede organismer på vores marker, så bliver det også en komité, der skal sidde og slippe de gensplejede planter ud på markerne i Danmark. Det vil jeg altså også betegne som politiske beslutninger af allerstørste rækkevidde.

Men det kan så være, at ministeren mener, at det er et forholdsvis underordnet teknisk spørgsmål, om der skal være gensplejsede roer på markerne eller ej. Det mener jeg ikke. Jeg mener, det er noget, der også vil optage befolkningens uhøre meget, og derfor skal det ikke gennemføres i lukkede embedsmandskomiteer.

Så jeg synes, at ministerens indfaldsvinkel til bedømmelsen af de her forslag ikke var egnet til virkelig for alvor at gå i flæsket på det demokratiske underskud.

Det skal så være min afsluttende bemærkning. Jeg synes – og andre, bl.a. hr. Villy Søvnald, var også inde på det – at det, der har været grundproblemet i denne her debat, er den måde, de fleste jupartier har reageret på forslagene på. Det har været sådan en lettere fornærmet reaktion med, at nu kom der nogle forslag, og det kunne da godt være, at der var noget i dem, men det var ikke vidtrækkende nok, får man så at vide. Det var ikke vidtrækkende nok. Der skulle have været meget mere. Og så disse hår i suppen, som enkelte ordførere forsøgte at finde.

Jeg vil indrømme, at hvis det skal være unionsdebatten frem til den kommende traktat, så vil jeg sige, at så tror jeg, at det går jasiden ilde. Man kan selvfølgelig godt slippe af sted med at bruge sit flertal i den her første behandling af de

her forslag til at sige: Nå ja, men det kan Enhedslisten selv om, og hvis Enhedslisten synes, at de vil lave de her forslag, nå ja, så kan de da det.

Men hvad vil man gå ud og fortælle befolkningen til sin tid, når der kommer en ny traktat? Hvad vil man gå ud og sige, man har gjort? Hvilke forslag vil man konkret komme og sige, at man har fremlagt i konventet, mens konventet endnu arbejdede?

Der var så en ordfører, der mente, at man så bare måtte vente, til konventet var færdigt, for så kom der jo en regeringskonference. Jamen når regeringskonferencen kommer, så ligger der jo et færdigt forslag fra konventet. Det er ikke givet, at Danmark til den tid så kan få nogen indflydelse på det.

Hr. Claus Larsen-Jensen mente, at der så skulle laves nogle helt andre forslag om øget parlamentarisk indflydelse. Ja, ja, det kan da også godt være, at der skal. Vi skylder endnu at se dem, men det kan da godt være, at der skal.

Der vil Enhedslisten ikke møde disse forslag med den samme holdning, som jasidens ordførere har gjort her i dag, at så skal det være noget andet og noget mere. Så vil vi sandelig kigge på dem og se, om ikke det måske kunne være positivt at gå ind og støtte dem. Så kunne de sammen med de forslag, vi har fremsat her, være med til at mindske det demokratiske underskud.

Derfor er jeg skuffet over jasidens modtagelse af de her forslag på den måde at forstå, at jeg egentlig synes, det er jasiden, der står med det problem at skulle levere noget. Så kommer nejsiden så og leverer i og for sig det arbejde, som jasiden skulle have gjort, og så vil jasiden ikke have det.

Jeg kan så selvfølgelig fra nu af lægge armene over kors og sige: Jamen det må jo være jasidens eget problem. Når der så kommer en ny traktat, så må jasiden jo forklare befolkningen, hvorfor man ikke fremlagde nogen forslag, hvorfor der ikke skete noget, og hvorfor den traktat, som vi jo godt ved bliver en forfatning, en forbundsstatsforfatning, så ikke gav den udvidelse af demokratiet, som man ellers startede det hele med at sige, at man ville have.

Kl. 17.35

Så jeg er egentlig lidt forbløffet over, at jasiden ikke ligesom kunne se den chance, der lå i de her forslag til at sige: Her er en åbning. Her er noget, som vi på trods af ja- og nejdiskussionen måske kunne have været enige om, og som også

kunne have tilført en ny dimension til debatten omkring europapolitikken her i Danmark.

Men jeg må indrømme, at jeg altså ikke fornemmer nogen meget stor energi til det fra jasi-den. Det er lidt ærgerligt, ja, jeg vil endda sige meget ærgerligt, for jeg synes egentlig, at jeg har gjort mig en vis umage for også at komme ind i det felt, hvor der måske kunne have været en enighed på tværs af alle de gamle diskussioner her i Danmark om at føre nogle ting frem, som vi så i hvert fald i fællesskab kunne have arbejdet på.

Så jeg synes, der var en chance. Den ligger der selvfølgelig i princippet endnu i udvalgsarbejdet, men det bliver jo desværre nok svært for jpartierne på baggrund af så relativt skeptisk en modtagelse af forslagene ligesom at vende tilbage til en mere positiv indfaldsvinkel.

Det er jpartiernes afgørelse, hvordan de vil gribe debatten frem til den kommende unions-traktat an her i Danmark. Jeg vil bare give jpartierne det råd, at hvis man har den strategi, at man gerne vil vinde en kommende folkeafstemning om en sådan traktat, så tror jeg, man skal anlægge en anden måde at arbejde på.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Se, nu var jeg slet ikke klar over, at disse beslutningsforslag var et led i Enhedslistens kampagneforberedelser til en ny afstemning om en ny traktat. Men det kan jeg forstå at de er.

Og derfor kan jeg forstå hr. Keld Albrechtsens indlæg her som ordfører for Enhedslisten som en slet skjult trussel om kamp til stregen om en ny forfatning til en forbundsstat – det var vist de ord, hr. Keld Albrechtsen brugte. Og det synes jeg sådan set er ærgerligt, for jeg har forsøgt at forholde mig til de beslutningsforslag, som de ligger, helt naivt og åbent. Og jeg repeterer en standende uenighed imellem hr. Keld Albrechtsen og undertegnede om visse dele, bl.a. omkring Lamfalussyrapportens udmøntning. Der er vi reelt uenige. Det er tilladt at være det i et demokrati, og det synes jeg ikke, man skal skoses for og have trusler om en eller anden kampagne på et eller andet tidspunkt for.

Derfor vil jeg bare understrege, at den beskrivelse, hr. Keld Albrechtsen giver af Lamfalussy-rapporten og dens udmøntning, er helt ude af trit med den reelle handling, der foregår.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne give udtryk for den samme forundring og sige, at jeg sådan set har forsøgt at forholde mig til, ikke detaljerne i de enkelte forslag fra Enhedslisten, men de målsætninger, Enhedslisten har opstillet.

Derfor vil jeg bare spørge hr. Keld Albrechtsen, punkt et: Er hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten enig i, at vi i Folketinget skal skabe en grundlæggende fornyelse af vores håndtering af europapolitikken, som jeg skitserede i det, jeg sagde?

Punkt to: Er hr. Keld Albrechtsen enig i den reformproces, der er i gang internt i EU-institutter om omkring good governance eller god forvaltningsskik?

Punkt tre: Er hr. Keld Albrechtsen enig i, at hvis en ny traktat rent faktisk bidrager til at skabe en enklere, klarere og mere demokratisk traktat, så er det et positivt skridt fremad i forhold til den rodebutik, vi har i dag, med mange trak-tater?

Punkt fire: Er hr. Keld Albrechtsen enig i de reformforsøg, vi gør i forhold til nationale parlamenters rolle?

Og punkt fem: Kan hr. Keld Albrechtsen vittelig ikke se, at det, der faktisk blev sagt bl.a. fra min side, var, at vi ikke kunne acceptere alle forslagene i deres ordlyd, men nogle af målsætningerne kunne godt accepteres at kunne indgå i forbindelse med en reform af vores måde at håndtere de her ting på i europapolitikken?

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg noterede mig også, at hr. Keld Albrechtsen nu lagde op til en begyndende drøftelse om den kommende traktat for Den Europæiske Union og efterlyste synspunkter fra regeringspartierne om den sag.

Jeg vil bare sige: Det Konservative Folkeparti er parat til når som helst at tage den debat. Vi har en stribe konkrete forslag til, hvordan den nye traktat skal indrettes, den debat tager vi meget gerne. Det var bare ikke lige den debat, vi skulle tage i dag. Der skulle vi jo diskutere Enhedslistens beslutningsforslag.

Men når hr. Keld Albrechtsen nu siger, at vi godt ved, at traktaten bliver en forfatning, så vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen: Hvori består forskellen mellem en traktat og en forfatning? For mig er det egentlig ligegyldigt, om man kal-

der det ene eller det andet, det afgørende er jo indholdet og ikke betegnelsen. For min skyld kan vi godt kalde det en forfatning, vi kan også kalde det en traktat.

Så siger hr. Keld Albrechtsen noget interessant, nemlig at vi jo godt ved, at det bliver en forbundsstatsforfatning. Det er åbenbart det nye fyord i dansk politik, en forbundsstatsforfatning. Hvor ved hr. Keld Albrechtsen dét fra, spørger jeg.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg har et særligt behov for, at hr. Keld Albrechtsen forlader stedet her glad i dag og har derfor følgende korte spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen:

Jeg forstår godt skuffelsen. Jeg synes, der var utrolig meget automatpilot, specielt i Venstres ordførertaler, både i ministerens og i fru Charlotte Antonsens. I utrolig grad var det jo de korslagte arme, og beskrivelsen af, at man ingenting ville, synes jeg var helt rigtig. Jeg synes, at det i utrolig grad var et forsøg på at finde hår i suppen.

Men modsat synes jeg, at der må ligge muligheder, for der var et flertal, som jeg ser det, som jeg tror kunne få meget ud af at skrive en betænkning eller en beretning i Europaudvalget.

Socialdemokratiets hovedanklage var jo i virkeligheden, at det var for uambitiøst. Det betyder, at der skal føjes mere til.

Jeg synes, at den oplagte mulighed efter i dag er, at et flertal rundt om regeringen sætter sig ned og følger de ting til på demokratisiden, som jeg tror, der kunne dannes enighed om. Og derfor vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen, om han ikke ser den mulighed, og om det ikke kan opmuntre lidt her ved slutningen af debatten.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg takker hr. Villy Søvndal for den hårdt tiltrængte opmuntring og støtte her i sidste runde. Den bliver der brug for. Jeg vil gerne sige til hr. Villy Søvndal, at jeg naturligvis ikke vil udelukke nogen som helst mulighed. Skulle den vise sig, så er jeg klar. Det er nu min natur, at trods skuffelsen bliver jeg ved alligevel at se, om der skulle være noget, der kan gennemføres og trække i den rigtige retning. Og hvis hr. Villy Søvndals analyse af, at der skulle være en række partier, som er villige til at gå ind og gøre det stykke arbejde, er rigtig, så vil det være vores

opgave – og det er jeg helt enig i – at gå ind og prøve.

Så vil jeg sige: Det er ikke mig, der har snakket om en forfatning. Det er formanden for EU-konventet, der har meddelt, at det bliver en forfatning, og jeg synes, det er rimelig sandsynligt, at det bærer i den retning. Det er jo ikke mig, der har fundet på det, og jeg har heller ikke ønsket det.

Derfor kan det jo ikke undgås, at den debat, der finder sted, kommer til at tegne sig i billedet af, at der nu ligger et udkast til en forfatningstraktat, som ikke indeholder ét eneste ord om åbenhed og om borgernes rettigheder og om mangelen på demokrati, om det demokratiske underskud. Og det bliver vi da nødt til at forholde os til.

Når man så ikke fra flertallets side, i hvert fald ikke fra regeringens side, lad mig så sige det af hensyn til hr. Villy Søvndals konklusion på debatten i dag, vil gå ind og foretage sig noget og fremlægge nogen forslag, så skal det jo ses i sammenhæng med, at der heller ikke i det udkast til en ny forfatningstraktat, som ligger i konventet, er ét eneste ord om det her, og det synes jeg giver stof til eftertanke.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Tak til hr. Keld Albrechtsen for svaret, som godt nok var et svar på et spørgsmål, jeg ikke havde stillet, så nu skal jeg gentage mit spørgsmål.

Jeg spurgte nemlig ikke, hvorfra hr. Keld Albrechtsen vidste, at det ville blive kaldt en forfatning eller en forfatningstraktat – det kan vi jo i hvert fald læse i de oplæg, der ligger i øjeblikket, at det er den betegnelse, man bruger – men når hr. Keld Albrechtsen anvendte betegnelsen, at traktaten blev en forfatning, så spurgte jeg jo blot om, hvori forskellen består, fordi det afgørende jo er indholdet og ikke betegnelsen. Det kan være helt det samme indhold, uanset om man kalder det en traktat eller en forfatning, derfor lægger jeg ikke noget særligt i ordet, men det lød, som om hr. Keld Albrechtsen lagde noget i, at det nu hed en forfatning og ikke en traktat. Og så var det, at jeg spurgte: Hvori består forskellen?

Kl. 17.45

Jeg spurgte, hvorfra hr. Keld Albrechtsen vidste noget, og hvorfra hr. Keld Albrechtsen vidste, at det oven i købet blev en forbundsstatsforfatning, for det har jeg ikke set nogen steder det

bliver. Det var jeg interesseret i at vide noget mere om.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, om han mener, det er fuldstændig ligegyldigt, om man kalder noget en forfatning, eller om der ikke lige præcis med det ord ønskes udtrykt en bestemt retning af EU-samarbejdet, som i højere grad tager sigte på en egentlig statsdannelse.

Det, der er karakteristisk for dem, der jo ønsker, at det skal være en forfatning, er, at alle de ting, vi normalt forbinder med en selvstændig nation, skal ligge hos EU, som derfor jo er en selvstændig statsdannelse. Derfor er det ikke ligegyldigt. Der er jo en selvfølgelighed og en logik hos dem, der jo også, hvis vi går lidt uden for Danmarks grænser, kæmper for, at det skal hedde en forfatning.

Så vil jeg bare spørge hr. Keld Albrechtsen, om ikke det er rigtigt, at det har været lidt tankevækkende at se den række af danske politiske partier, som ikke har haft noget synspunkt om, at det skulle hedde en forfatning, men finder ud af, at nu er der vist stemning for det i konventet, nu bliver det nok det, det hedder, så må vi hellere sige, at det kan det også sagtens hedde, og det betyder i øvrigt overhovedet ingenting.

Det har været lidt komisk at se det forløb, der har været op til, at politiske partier her i Danmark pludselig finder ud af, at det jo er fuldstændig ligegyldigt, om noget hedder en forfatning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, alle må medgive, at hr. Kristian Thulesen Dahl jo har ret i, at det, vi taler om – og så kan vi kalde det en traktat eller en forfatning – er erkendelsen af, at det er en statsdannelse, vi taler om, en statsmagt, der nu skrives forfatning for – eller traktat eller forfatningstraktat eller grundtraktat, som hr. Poul Nyrup Rasmussen kalder det.

Jeg er da enig med hr. Lars Barfoed i, at det sådan set ikke er etiketten, det handler om, men indholdet. Men indholdet er jo en statsdannelse, og hvis man må erkende det, så bliver det jo endnu mere afgørende vigtigt, om den så får et element af demokrati, eller den ikke gør det.

Jeg vil sige, at det, at man så begynder at snakke om forfatning, giver da dem, som er tilhængere af det projekt, en ekstra pligt til at sikre

demokratiet, og så bliver det da endnu mere forstemmende, hvis man ikke kan støtte et forslag om demokratiske reformer i den proces. Men lad det nu ligge.

Jeg vil bare slutte debatten med at sige til hr. Claus Larsen-Jensen og fru Marianne Jelved, at jeg ikke har truet med noget som helst. Jeg tror, det var fru Marianne Jelved, der var inde på det, nu er hun vist gået, men jeg har ikke truet med noget som helst. Jeg har bare konstateret og sagt til jasiden, at hvis jasiden bliver ved med at sidde på hænderne, hvis regeringen bliver ved med ingenting at foreslå, og det bliver en ny statsdannelse, og det bliver en forfatningstraktat, eller hvad man vil kalde den, og den ikke indeholder noget som helst opgør med det demokratiske underskud, så skal man da ikke være nogen stor profet for at regne ud, hvordan holdningen i befolkningen så vil være til en sådan forfatningstraktat.

Det var bare det, jeg sagde, det var ingen trussel. Det var snarere en opfordring til jasiden om at gøre noget ved tingene, mens der endnu er tid.

Formanden:

Jeg ved ikke, om der står noget om forfatningsdannelse i de forslag til folketingsbeslutning, der er fremsat.

Jeg går i øvrigt også ud fra, at formanden for Europaudvalget vil indkalde til forhåbentlig frugtbare drøftelser i udvalget. Det er jo spørgsmålet, om ikke den videre drøftelse mere hensigtsmæssigt kunne finde sted i udvalget end fortsætte her i salen.

Ønsker hr. Barfoed fortsat ordet? Javel.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg skal i lyset af det, der nu er blevet sagt, gøre det meget kort. Jeg skal bare konstatere over for hr. Keld Albrechtsen, at jeg i hvert fald ikke kan se noget element af statsdannelse i de oplæg, vi har set indtil nu, i hvert fald slet ikke noget, der adskiller den konstruktion, der nu lægges op til, fra den bestående konstruktion. Jeg vil tilføje, at Det Konservative Folkeparti altså allerede tilbage i marts i hvert fald i et oplæg, folketingsgruppen vedtog, udtrykkeligt skrev, at vi ikke så, at det gjorde nogen forskel, om man kaldte det en traktat eller en forfatning, for det var indholdet, der var afgørende. Det er altså ikke en ny opfindelse fra Det Konservative Folkeparti, i lyset af at der er mange, der nu taler om forfatning.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Opfold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

32) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om åbne møder i Folketingets Europaudvalg.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL). (Fremsat 9/10 2002).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kl. 17.50

Formanden:

Jeg kan se, at forslaget har karakter af en opfordring til Præsidiets, men jeg har ikke forberedt nogen svartale. Jeg vil jo lytte intenst til, hvad Folketingets partier siger, men jeg ved ikke, om europaministeren har et ønske om at sige noget ved debattens start. Senere måske.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg finder sådan set Enhedslistens forslag meningsløst, må jeg sige.

Man beder i forslaget om, at vi skal ændre Folketingets forretningsorden, så man får mulighed for at holde åbne europaudvalgsmøder, men den mulighed eksisterer jo allerede i dag. Ifølge § 8, stk. 3, kan ordinære møder holdes for åbne døre, hvis man ønsker det. Det er jo også den proces, vi har sat i gang. Jeg vil egentlig opfordre forslagsstillerne til at gå op og trække forslaget. Jeg synes ikke, det er noget, vi skal stemme om, men det er en venlig opfordring.

Ellers vil jeg sige, at bemærkningerne jo for så vidt er fornuftige nok, for de refererer til noget,

jeg har sagt i Politiken, og det vil jeg da gerne stå ved, nemlig at det, vi må tilstræbe her i Danmark, er at få en åbenhed omkring Europaudvalgets arbejde, der svarer til den åbenhed, man i dag har i Ministerrådet. Som hr. Keld Albrechtsen udmærket ved, har vi jo allerede lavet en aftale med regeringen om, at det arbejde går vi i gang med, når det danske formandskab er overstået.

Derfor er det sådan lidt malplaceret, at vi nu skal have en første behandling om forslaget her. Men det er da klart, at det, at man åbner dørene i visse situationer i Europa, så også skal føre til, at vi åbner dørene her. Vi kan naturligvis ikke åbne dørene ved mandatgivning, eller når man tilkendegiver oplysninger om andre landes positioner, for det vil jo fuldstændig forhindre en ordentlig repræsentation af Danmark i EU. Men når Ministerrådet åbner dørene for åben debat, skal vi selvfølgelig parallelt hermed gøre det i Danmark.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare sige, for ellers kører debatten jo af sporet, at naturligvis kan det her forslag ikke gennemføres af Europaudvalget alene. Det forudsætter en ændring af forretningsordenen, for det er en forpligtelse for Europaudvalget så at gennemføre de åbne møder efter det, der står i forretningsordenen. Det vil sige, at det også bliver en rettighed for mindretallet her i Folketinget, at det er åbne møder.

I princippet kunne man godt forestille sig, at Europaudvalget i hvert enkelt tilfælde tog stilling til, om man skulle åbne det pågældende møde under den pågældende ministerrådsforhandling. Jeg vil sige til fru Charlotte Antonsen, at jeg ikke tror, at det er praktisabelt. Det er ganske enkelt ikke teknisk praktisabelt. Det vil altså heller ikke give Europaudvalget den forpligtelse til at arbejde for åbne døre, hvilket der ligger i det her forslag.

Så man kan mene om det, hvad man vil, men fru Charlotte Antonsen har simpelt hen ikke ret i, at det kan gennemføres uden en ændring af forretningsordenen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis man så firkantet og massivt, som fru Charlotte Antonsen her gør, afviser et forslag, ville det klæde fru Charlotte Antonsen at have læst det helt igennem. Specielt kan man sige, at det